

YLEISRADION
HALLINTONEUVOSTON
KERTOMUS
EDUSKUNNALLE

04

K 2/2005 vp

Yleisradio Oy:n hallintoneuvoston kertomus eduskunnalle yhtiön toiminnasta vuodelta 2004

Eduskunnalle

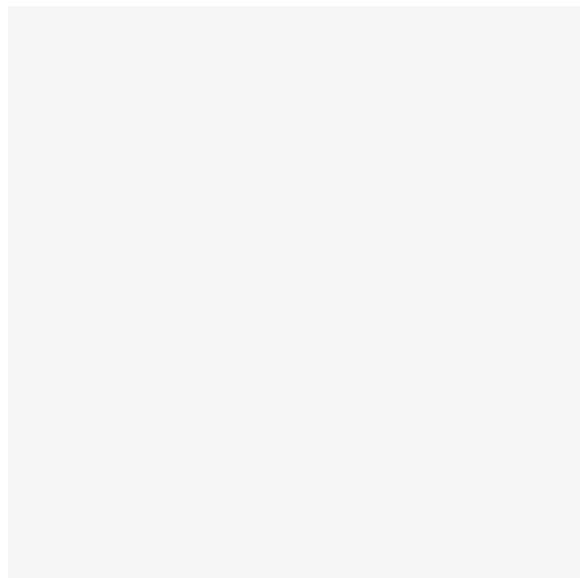
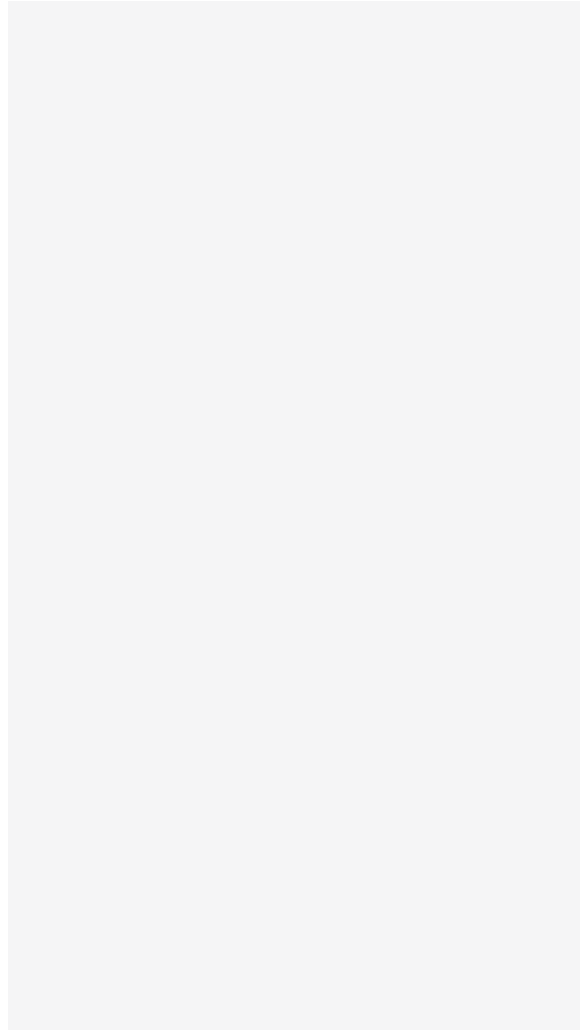
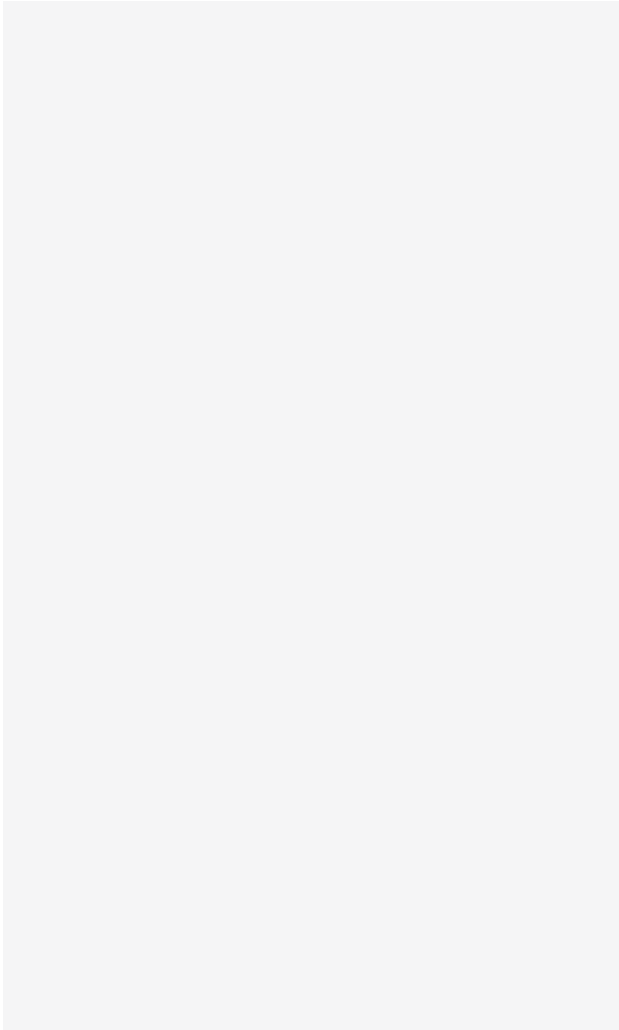
Yleisradion toiminnasta annetun lain 6 §:n 1 momentin 11 kohdan mukaisesti yhtiön hallintoneuvosto antaa kunnioittavasti eduskunnalle oheisen kertomuksen Yleisradion toiminnasta vuonna 2004.

Helsingissä maaliskuun 15. päivänä 2005

Yleisradio Oy:n hallintoneuvoston puolesta

Mika Lintilä

puheenjohtaja

Sisälllys

1. YLEn julkisen palvelun tehtävä	s. 4
2. YLEn ohjelmatarjonta	s. 4
2.1 Tarjonta ohjelmistoalueittain	s. 4
2.2 Ohjelmiston alkuperä	s. 7
2.3 Tarjonta kanavittain	s. 8
2.4 Ohjelmatoiminnan moninaisuus ja erityispalvelut	s. 12
2.5 Viranomaistiedottaminen ja varautuminen poikkeusoloihin	s. 13
2.6 Ulkomaanpalvelut	s. 14
2.7 YLE suomalaisen tv-tarjonnan monipuolisuusvertailussa	s. 14
3. YLEn ohjelmatarjonnan kustannukset	s. 15
4. YLEn yleisöt	s. 15
4.1 Yleisösuhteen trendejä	s. 15
4.2 Katselun ja kuuntelun kehitys	s. 16
4.3 Tyytyväisyys YLEn tarjontaan	s. 17
4.4 Julkisen palvelun merkitys	s. 18
5. Julkisen palvelun toimintaedellytysten määrittely	s. 19
5.1 Eurooppalaisia linjauksia	s. 19
5.2 Kansallinen säätely	s. 19
6. Hallintoneuvoston toimintakertomus v. 2004	s. 20
6.1 Hallintoneuvoston tehtävät	s. 20
6.2 Hallintoneuvoston päätöksiä	s. 20
6.3 Hallintoneuvoston jäsenet	s. 22
Liite	s. 24

1 YLEn julkisen palvelun tehtävä

YLE on suomalainen, luotettava ja riippumaton, monipuolisten ja korkealaatuisten ohjelmien tekijä ja niiden välittäjä. YLEn tehtävä on taata suomalaisille yhtäläiset mahdollisuudet saada tietoa, sivistää ja kehittää itseään sekä kokea elämyksiä ja viihtyä.

YLEn ohjelmisto ilmentää suomalaista kulttuuria ja identiteettiä. Luotettava, eettisesti kestävä tiedonvälitys sekä omaksi koettu ja moniarvoinen viestintä ovat ihmisille tärkeitä teknistyvässä ja monimutkaistuvassa yhteiskunnassa ja globalisoituvassa maailmassa.

YLEn julkisen palvelun tehtävä on määritelty laissa Yleisradio Oy:stä. Lain 7 §:n mukaan yhtiön tehtävänä on tuoda täyden palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen jokaisen saataville yhtäläisin ehdoin. Sisältöpalveluja voidaan tarjota kaikissa televerkoissa. YLEn toiminnan tulee julkisen palvelun erityisinä tehtävinä:

- tukea toimivaa kansanvaltaa tarjoamalla yhteiskunnallisista kysymyksistä monipuolisia tietoja, mielipiteitä ja keskusteluja, myös vähemmistö- ja erityisryhmille;
 - tukea, luoda ja kehittää kotimaista kulttuuria ja välittää sen tuloksia jokaisen saataville;
 - edistää ohjelmiston sivistävää luonnetta, tukea kansalaisten opiskelua ja tarjota hartausohjelmia;
 - kohdella ohjelmatoiminnassa yhtäläisin perustein suomen- ja ruotsinkielisiä kansalaisia ja tuottaa palveluja saamen, romanin ja viittomakielellä sekä soveltuvin osin myös maan muille kieliryhmille;
 - välittää asetuksella tarkemmin säädettyjä viranomais-tiedotuksia ja varautua yleisradiotoiminnan hoitamiseen poikkeusoloissa sekä
 - valmistaa, tuottaa ja lähettää suomalaisia ohjelmia ja välittää uutisia ja ohjelmia Suomen ja ulkomaiden välillä.
- Tutkimukset osoittavat, että suomalaiset arvostavat erittäin laajasti julkisen palvelun ohjelmistoja. Yleinen julkisen

palvelun periaate 'täyden palvelun ohjelmisto kaikille suomalaisille samalla maksulla asuinpaikasta riippumatta' saa lähes yksimielisen kannatuksen. Yleisötutkimusta esitellään luvussa 4.3.

2 YLEn ohjelmatarjonta

2.1 Tarjonta ohjelmistoalueittain

YLEn ohjelmatoiminnan arvot ovat suomalaisuus, luotettavuus, riippumattomuus, monipuolisuus ja korkea laatu. Arvot ovat myös perusta yhtiön ohjelmatoiminnan kehittämiselle ja niiden merkitys käytännön ohjelmatyössä korostuu entisestään.

YLEn koko ohjelmatarjontaa ryhmitellään neljäksi ohjelmistoalueeksi. Ohjelmistoalueet ovat:

- uutis- ja ajankohtaisohjelmistot
- asiaohjelmistot
- kulttuuriohjelmistot sekä
- viihdeohjelmistot.

Ryhmittely selkeyttää julkisen palvelun tarjonnan linjauksia sekä yhtiön raportointia tehtävänsä toteuttamisesta. Lisääntynyt radio- ja televisiokanavien määrä ja jakelun uudet muodot ovat osaltaan lisänneet tarvetta hahmottaa sekä tarjonnan määrää että kustannuksia ohjelmistoalueittaisina kokonaisuuksina.

- Ks. liite: Kuvio 1: Ohjelmistoalueiden osuudet YLEn radion ja tv:n lähetystunneista

Uutis- ja ajankohtaisohjelmistot

Vuonna 2004 YLEn koko tarjonnasta televisiossa 28 % oli uutis- ja ajankohtaisohjelmia, radiossa 17 %.

YLEn oma uutishankinta, koko Suomen kattava maakuntaradioverkosto sekä ulkomaiset kirjeenvaihtajat takaavat monipuolisen uutis- ja ajankohtaistarjonnan niin kotimaasta kuin maailmalta. YLEn uutis- ja ajankohtaistarjonnassa ei vuonna 2004 tapahtunut merkittäviä muutoksia. Kun alueelliset tv-uutiset käynnistettiin keväällä Pohjanmaalla, paikallinen tv-uutistoiminta kattaa koko Suomen.

Uutistoiminnassa reaaliaikaisuus ja nopea raportointi asettavat journalismille erityisiä vaatimuksia. YLElle luotettavuus on tärkeä arvo; luotettavuus ja laadukas tulkinta eivät saa kärsiä reaaliaikaisuuden vaateissa. Uutisvälityksen nopeudessa ensisijaisia välineitä ovat teksti-tv, internet ja mobiilipalvelut, joissa uutisvälitys ei ole sidottu tiettyihin lähetyssajankohtiin ja juuri nopeus on välineiden käyttäjille tärkeä ominaisuus.

YLEn yleisöille uutis- ja ajankohtaisohjelmat ovat tärkeitä. Suomalaiset pitävät luotettavaa ja riippumatonta uutisvälitystä yhtenä YLEn julkisen palvelun tärkeimmistä tehtävistä. Tv-kanavan ominaisuuksista uutis- ja ajankohtaisohjelmien luotettavuutta pidetään tärkeimpänä. Myös radion kuuntelijat tekevät kanavavalintansa musiikin ohella juuri uutistarjonnan perusteella.

YLE on edelleen johtava viestintäyhtiö päivittäisten uutislähteiden tärkeyttä arvioitaessa. Arkipäivän uutislähteiden kymmenen kärjessä on viisi YLEn eri uutispalvelua. Heti sanomalehden jälkeen tärkeimmäksi uutislähteeksi arvioidaan YLEn TV-uutiset ja kello 20.30 uutislähetys. YLEn uutistarjonta välineestä riippumatta koetaan hyvin luotettavana. Käsitys YLEn uutistoiminnan luotettavuudesta on entisestään vahvistunut. Kymmenen luotettavimpana pidetyn uutislähteen joukossa on seitsemät YLEn uutiset. Parhaan arvion vuonna 2004 saa jälleen YLEn TV-uutiset. Ylipäänsä luotetuimpia uutislähteitä koskevat arviot ovat kautta linjan vahvistuneet, ja vähemmän luotettavina pidettyjen – internetuutiset ja iltapäivälehtien uutisviitot – arviot vastaavasti heikentyneet.

- Ks. liite: Kuvio 2: Uutislähteiden luotettavuus v. 2004

Vuoden 2004 suuret uutistapahtumat (Aasian tsunami, Konginkankaan onnettomuus, Madridin pommi-iskut) nostivat kävijämääriä YLEn internetsivuilla. Reaaliaikaiset palvelut täydentävät muuta uutisvälitystä. Kansalaisten välitön tarve saada lisätietoa näkyy esimerkiksi luotetuksi koetun YLEn internetsivujen kävijämäärissä, vaikka netin uutiset arkipäivän tärkeimmiksi uutislähteiksi arvioikin

ainoastaan 2 % suomalaisista. Internet on hieman merkittävämpi nuorimmille ikäryhmille (15–24 v. ja 25–34 v.), mutta nuorillakin televisio ja sanomalehti ovat silti selvästi nettiä tärkeämpiä uutislähteitä. Kunnallisvaalien yhteydessä internetin vaalikone ja tulospalvelu koettiin tärkeinä sekä taustatiedon että reaaliaikaisen tiedon välittäjinä.

Asiaohjelmistot

Vuonna 2004 YLEn koko tarjonnasta televisiossa 28 % kuului asiaohjelmistoon, radiossa 10 %. YLEn asiaohjelmistoihin luetaan erilaisten asiaohjelmien lisäksi opetus- ja tiedeohjelmat sekä dokumentit.

Asiaohjelmistot tarjoavat hyötytietoa ja tukevat elämänhallintaa. Ne ovat myös erityisesti internet-, sähköposti- ja tekstiviestiosallistumisen myötä yhä useammin avoin areena kansalaisten mielipiteille ja mahdollisuus jakaa vertaiskokemuksia. Ruotsinkielisten asiaohjelmistojen merkitys on suuri suomenruotsalaisen yhteiskuntakuvan välittäjänä ja suomenruotsalaisen identiteetin vahvistajana.

Riippumattomuus on YLElle tärkeä arvo. Ohjelmistojen sisällöissä, kuin myös keinoissa joilla katsojien huomiota tavoitellaan, halutaan korostaa eettisyyttä. YLEn asiaohjelmistot pyrkivät palvelemaan katsojia ja kuuntelijoita paitsi yksilöinä myös erilaisten yhteisöjensä vastuullisina jäseninä ja kansalaisina. Myös suomalaisuus muuttuu. Se sisältää yhä enemmän etnisiä vaikutteita, useampia kulttuureja ja erilaisia näkökulmia. Tämä tuo jatkuvasti uusia haasteita YLEn asiaohjelmistojen sisältöjen sekä muotojen kehittämiseksi.

Opetus- ja tiedeohjelmat tv:ssä, radiossa ja internetissä tarjoavat eri-ikäisille kansalaisille oppimisen ja itsensä kehittämisen mahdollisuuksia. YLE on maan suurin elinikäisen oppimisen ohjelmatuottaja. YLEllä on myös erityinen rooli alan muiden toimijoiden yhteistyökumppanina. Tv:n ja radion mahdollisuus tavoittaa laajat yleisöt, täydentää merkittävästi suomalaisen sivistys- ja koulutustarjonnan kokonaisuutta.

Median yleisen viihteellistymisen myötä laadukkaiden

asiaohjelmien merkitys on korostunut entisestään. Hyvältä tv-kanavalta odotetaan monipuolista asiaohjelmatarjontaa – hyötytietoa, dokumentteja, yhteiskunnallista keskustelua herättäviä sekä suomalaisesta arjesta kertovia ohjelmia.

Yleisö pitää laadukkaina asiaohjelmia, joissa asioita ja ilmiöitä käsitellään perusteellisesti, syvällisesti ja tasapuolisesti.

Asiaohjelmisto koetaan luontevaksi ja keskeiseksi osaksi YLEn tarjontaa. Esimerkiksi arkielämän, luonnon ja ympäröivän maailman kuvaukset arvioidaan yhdeksi tärkeimmistä julkisen palvelun tehtävistä. YLE saa hyvin myönteisen arvion myös katsojatyytyväisyyttä tutkittaessa: yli 80 % vastaajista on vähintään melko tyytyväisiä YLE TV1:n ja YLE TV2:n asia- ja dokumenttiohjelmiin. Ruotsinkielinen yleisö on uutis- ja ajankohtaisohjelmien jälkeen toiseksi tyytyväisin juuri YLE FST:n asiaohjelmiin. Radion kuuntelijat ovat myös tyytyväisiä asiatarjontaan. YLE Radio Suomen yleisö on tyytyväisin nimenomaan kanavan asiaohjelmiin.

Kulttuuriohjelmistot

Vuonna 2004 YLEn koko tarjonnasta televisiossa 30 % kuului kulttuuriohjelmiin, radiossa 19 %. Kulttuuriohjelmiin luetaan varsinaisten kulttuuriohjelmien lisäksi draama, lastenohjelmat ja klassinen musiikki.

YLE on useimmilla kulttuuriohjelmistojen ohjelma-alueilla ylivoimaisesti suurin ja joillakin alueilla myös ainoa kotimainen toimija. Lisäksi YLE on maan merkittävin audiovisuaalisen kulttuurin tuottaja ja välittäjä ja takaa jatkuvuuden tällä kulttuurin saralla. Tv-draamassa ja kotimaisessa elokuvatuotannossa YLE osaltaan ylläpitää alan osaamista ja ammattitaitoa koko maassa. Elokuvat – erityisesti dokumenttielokuvat – saavat tv:ssä isot yleisöt kautta maan. YLEn lastenohjelmat ovat puolestaan elinehto kotimaiselle animaatio- ja lastenelokuvatuotannolle. Klassisen musiikin saralla YLE tukee suomalaista säveltaidetta tilaamalla teoksia ja ylläpitämällä sinfoniaorkesteria.

Suomalaiset pitävät kotimaisia sarjoja, elokuvia ja kuunnelmia samoin kuin päivittäisiä kotimaisia lastenohjelmia tärkeänä julkisen palvelun ohjelma-alueena. Kotimai-

nen draama on ns. suuren yleisön tarjontaa, se on hyvin suosittua kaikenikäisten keskuudessa. Kulttuuriohjelmistoihin kuuluu kuitenkin hyvin erilaisia ohjelma-alueita, joilla on omat yleisönsä. Esimerkiksi lastenohjelmia katsovat lähinnä lapset, mutta ohjelmat ovat läheisiä lähes kaikille suomalaisille, niin lasten vanhemmille kuin isovanhemmillekin. Kulttuuri- ja taideohjelmat sekä klassinen musiikki ovat puolestaan selkeästi erityisyleisöjen ohjelmia, minkä vuoksi ne eivät julkisen palvelun tehtäviä arvioitaessa saa niin laajaa kannatusta kuin esimerkiksi draama tai lastenohjelmat. Sekä klassisen musiikin että kulttuuri- ja taideohjelmien merkitys kasvaa vastaajien iän mukana.

Kotimainen draama saa melko hyvän tuloksen myös, kun selvitetään tyytyväisyyttä eri ohjelmistoihin. Eniten tyytyväisiä draamayleisöjä saavat edelleen YLE TV1 ja MTV3 (molemmat 61 %). YLE TV1:n kulttuuriohjelmat saavat erittäin hyvän vastaanoton kulttuuriohjelmien ydinyleisön eli kulttuurista ja taiteista kiinnostuneiden keskuudessa. Tämä käy ilmi vuonna 2004 tehdystä erillistutkimuksesta.

Neljän suurimman tv-kanavan lastenohjelmista 2–9 -vuotiaiden lasten vanhemmat arvostavat yhä eniten YLE TV2:n lastenohjelmia. Yhä useampi vanhemmista antaa kanavan lastenohjelmille kiitettävän arvosanan. Kaksi kolmesta antaa YLE TV2:n lastenohjelmille kiitettävän ja noin 30 % hyvän arvosanan. Ainoastaan YLEn lastenohjelmiin liitetään sekä väkivallattomuus että turvallisuus. Lisäksi vanhemmat kokevat YLE TV2:n ohjelmat lapsia arvostaviksi, viihdyttäväiksi, kehittäviksi ja oivaltaviksi.

Viihdeohjelmistot

Vuonna 2004 YLEn koko tarjonnasta televisiossa 14 % oli viihdeohjelmistojä, radiossa 54 %. Radion osuutta nostaa musiikki, sillä viihdeohjelmistoihin luetaan kaikki muu kanavilla soitettu musiikki paitsi klassinen musiikki. Viihdeohjelmistoihin kuuluvat urheilu, populaarikulttuuri, musiikki-viihde ja muut viihdeohjelmat sekä nuorten tarjonta.

Viihteessä ja populaarikulttuurissa kotimaisuus sekä riippumattomuus kaupallisista intresseistä ovat keskeisiä

arvoja YLEn tarjonnassa. Ohjelmistoalueella luodaan uutta kotimaista kulttuuria, jonka esiintuomisessa YLEllä on tärkeä roolinsa. YLEn radion ja tv:n viihdeohjelmistot ovat merkittävä foorumi alan kotimaisille tekijöille.

Julkisen palvelun arvojen mukaista viihdettä voi kutsua virikkeelliseksi viihteeksi. Virikkeellisessä viihteessä korostuu huolenpito katselijoiden ja kuuntelijoiden mielialoista, siihen ei kuulu nolaaminen, kiusaaminen tai apatian ja passiivisuuden ylläpito. Viihdeohjelmissa on mahdollisuus käsitellä yhteiskunnallisia ilmiöitä – huumori ja satiiri tarjoavat omat ja tärkeät ilmaisukeinonsa.

Vuonna 2004 ohjelmistoalueen suurin ja näyttävien panostus radiossa että televisiossa olivat Ateenan olympialaiset. Radio toi Olympiaradioonsa perinteisen kisaraportoinnin ja selostusten rinnalle uusia muotoja ja mm. asia- ja viihdesisältöjä. Muita vuoden suuria urheilutapahtumia olivat jalkapallon EM-kisat ja jokavuotiset jääkiekon MM-kisat.

Radiokanavista YleQ ja YLE Radio Extrem uudistettiin keväällä 2004. Ruotsinkielinen Svenska YLE avasi myös nuorille suunnatun internetyhteisön, jonka jäseneksi rekisteröityi vuoden 2004 loppuun mennessä yli 5000 käyttäjää.

Suurten urheilutapahtumien välittäminen suomalaisille samoin kuin kotimainen viihde kuuluvat tärkeimpinä pidettyihin julkisen palvelun tehtäviin. Sekä YLE TV1:n että YLE TV2:n katselussa urheiluohjelmien osuus kaikesta katselusta lisääntyi hieman edellisestä vuodesta. Viihdeohjelmien osuus YLEn tv-kanavien katselusta säilyi edellisvuoden tasolla. Neljän suurimman kanavan viihde- ja musiikkiohjelmien katseluun käytetään kokonaisuudessaan aikaa keskimäärin 1 tunti ja 40 minuuttia viikossa, ja tästä YLEn tv-kanavien osuus on reilu kolmannes.

Tyytyväisyys YLEn urheilutarjontaan on lähes yhtä yksimielistä kuin tyytyväisyys uutisiin. Kaikkiaan yhdeksän kymmenestä suomalaisesta on tyytyväinen YLEn urheiluun – YLE on myös säilyttänyt selvän johtoaseman tässä MTV3:en verrattuna. YLE TV1:n viihteeseen ollaan edelleen merkittävästi tyytyväisempiä kuin kaupallisten kanavien

viihdetarjontaan. Radiokanavista YleX koetaan humoristisimmaksi ja YleX saa huumori-, viihde- ja musiikkiohjelmistaan hyvän arvosanan kuuntelijoiltaan.

2.2 Ohjelmiston alkuperä

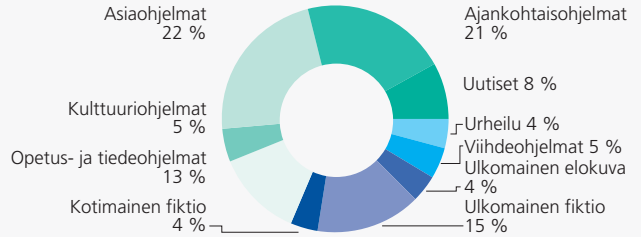
Vuonna 2004 YLEn koko tv-ohjelmistosta 62 % oli kotimaista tuotantoa. Ohjelmiston eurooppalaisaste oli 88 % ja eurooppalaisin kanavista oli YLE TV1. Sekä kotimaisuus että eurooppalaisuusaste nousi 2 %-yksiköllä edellisestä vuodesta. Ulkomaisesta ohjelmasta eniten (11,5 %) tulee Ison-Britanniasta. YLEn tv-kanavilla kotimaisen ensilähetyksen määrä ilman uutis- ja urheilulähetyksiä oli 5533 tuntia. Tästä määrästä riippumattomilta ohjelmatuottajilta hankittuja ohjelmia oli 19 % (v. 2003 18 %).

2.3 Tarjonta kanavittain

YLE TV1

- Uutis-, ajankohtais- ja asiajournalismin kanava, joka tarjoaa myös draamaa, kulttuuri-, opetus- ja dokumenttiohjelmiä sekä satiirista viihdettä. Hankintaohjelmistossa painottuvat laatu-elokuva ja brittiläinen tuotanto.
- Kanava lähetetään myös digitaalisena.

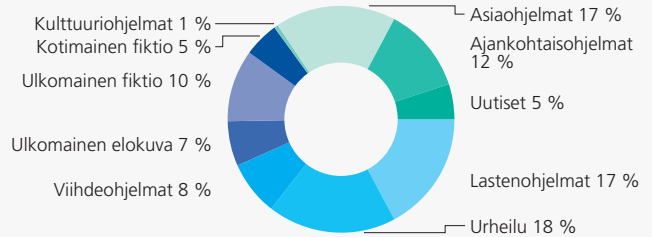
YLE TV1, ohjelmatarjonta v. 2004

YLE TV2

- Lasten- ja varhaisnuorten ohjelmien sekä urheilun pääkanava, joka tarjoaa myös draamaa ja viihdettä. Ajankohtais- ja asiaohjelmissa painotetaan kansalaisnäkökulmaa, kotimaisuutta ja alueellisuutta. Hankintaohjelmistossa korostuvat komediat ja ihmissuhdesarjat.
- Kanava lähetetään myös digitaalisena.

YLE TV2, ohjelmatarjonta v. 2004

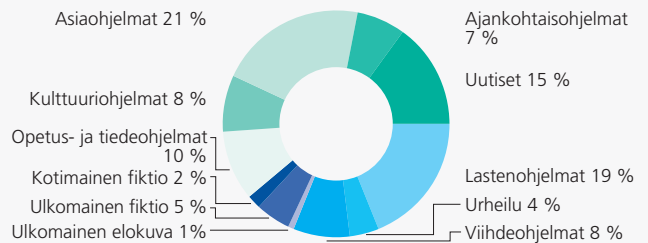

YLE FST (YLE TV1- ja YLE TV2 -kanavilla)

- Ruotsinkielisen YLE FST:n ohjelmistoa esitetään myös analogisilla kanavilla suomeksi tekstitettynä.

YLE FST, ohjelmatarjonta v. 2004

(analogisesti YLE TV1- ja TV2 -kanavilla)

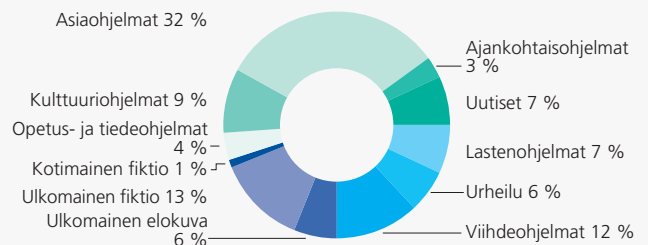

YLE FST (digitaalinen kanava)

- Ruotsinkielinen täyden palvelun kanava, joka lähettää uutisia, asia- ja lastenohjelmia sekä kulttuuria, urheilua ja viihdettä.
- Hankintaohjelmistossa painottuvat pohjoismaiset ja eurooppalaiset elokuvat, sarjat ja yhteistuotannot.
- Ohjelmistoa tekstitetään suomeksi.

YLE FST, ohjelmatarjonta v. 2004

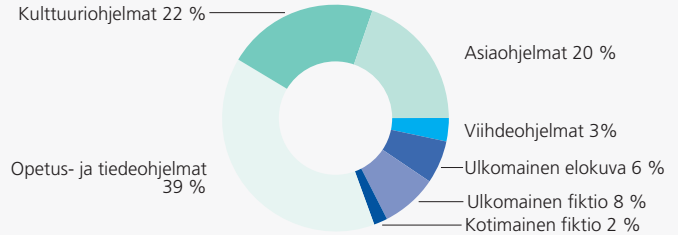
(digitaalinen kanava)

YLE Teema

- Digi-tv:n opetus-, tiede- ja kulttuuriohjelmien kanava. Ohjelmistossa mm. esittävän taiteen taltiointeja, klassista musiikkia, tieteen ja historian dokumentteja, elokuvia ja teemalähetyksiä.

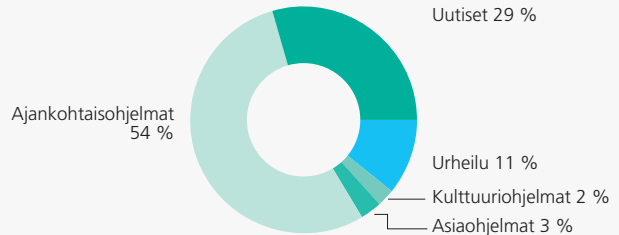
YLE Teema, ohjelmatarjonta v. 2004

YLE24

- Digi-tv:n uutis-, ajankohtais- ja tapahtumävälityksen sekä suorien urheilulähetysten kanava, joka tuo reaaliaikaisen ja ympärivuorokautisen uutistarjonnan television lisäksi myös mm. internetiin ja mobiilivastaanottiin.

YLE24, ohjelmatarjonta v. 2004

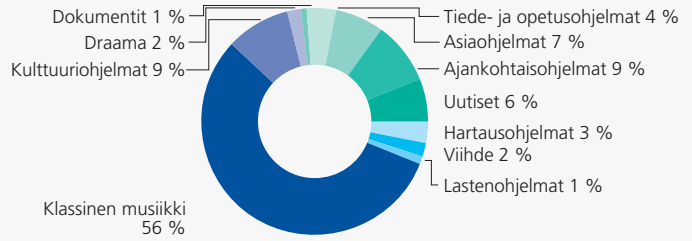
YLE Teksti-TV

- Uutisia, urheilua ja ohjelmatietoa ympäri vuorokauden sekä perinteisessä että digi-tv:ssä. Lisäksi aiheivustot mm. säästä, liikenteestä, työstä, vapaa-ajasta sekä ohjelmien tekstitystä kuulovammaisille.

YLE Radio 1

- Kulttuurin, taiteen ja asiapuheen kanava. Musiikkitarjonta ulottuu klassisesta ja hengellisestä musiikista jazziin ja kansanmusiikkiin. Kanava välittää Radion sinfoniaorkesterin konsertit.

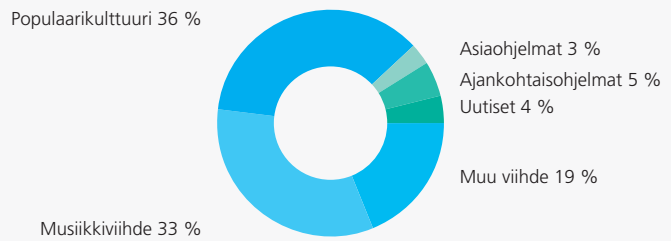
YLE Radio 1, ohjelmatarjonta v. 2004

YleX

- Monimediainen uuden pop- ja rock-musiikin, musiikin erikoisohjelmien ja populaarikulttuurin kanava. Nopeasykkeiseen ohjelmavirtaan kuuluvat myös huumoriohjelmat sekä profiloituneet ajankohtais- ja uutislähetykset.

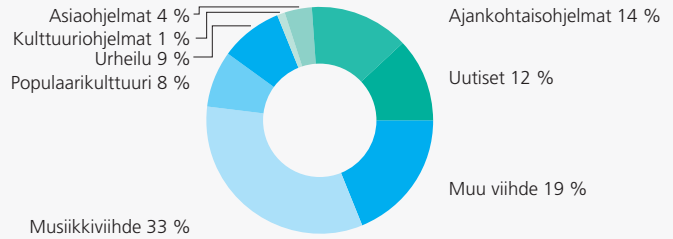
YleX, ohjelmatarjonta v. 2004

YLE Radio Suomi

- Valtakunnallinen ja alueellinen uutis-, palvelu- ja kontaktikanava, jonka ohjelmistossa painottuu myös urheilu ja viihde. Musiikkitarjonta on kotimaista ja ulkomaista iskelmää, melodista aikuisrockia sekä nostalgiapoppia.

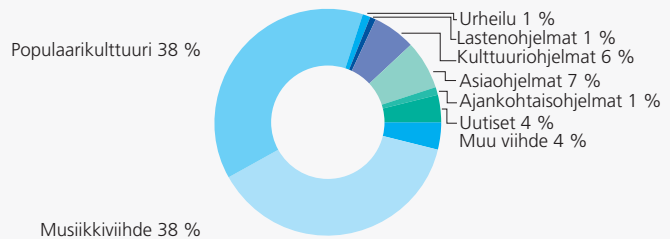
YLE Radio Suomi, ohjelmatarjonta v. 2004

YleQ

- Syventävän puheen, populaarimusiikin ja -kulttuurin kanava. Kanava on kuunneltavissa analogisesti pääkaupunkiseudulla, digitaalisesti Etelä-Suomessa sekä digi-tv:ssä.

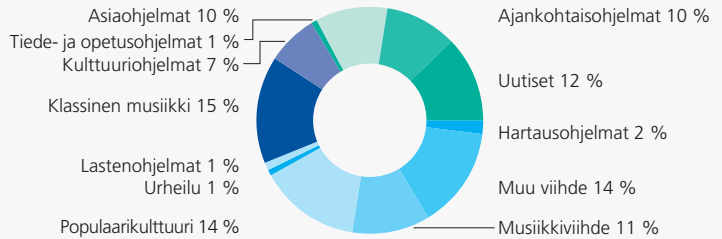
YleQ, ohjelmatarjonta v. 2004

YLE Radio Vega

- Ruotsinkielinen valtakunnallinen ja alueellinen uutis- ja ajankohtaiskanava, joka tarjoaa myös kulttuuria, asiaohjelmia, kontaktiohjelmia ja lastenohjelmia sekä musiikkia aikuiseen makuun.

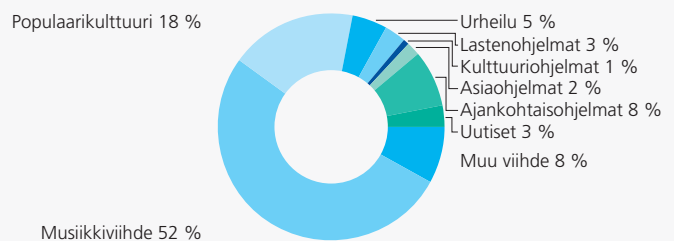
YLE Radio Vega, ohjelmatarjonta v. 2004

YLE Radio Extrem

- Ruotsinkielinen musiikkipainotteinen nuorisokanava, joka lähettää myös ajankohtaiskeskustelua, uutisia ja urheilua. Utta pop- ja rockmusiikkia ja musiikin erikoisohjelmia.

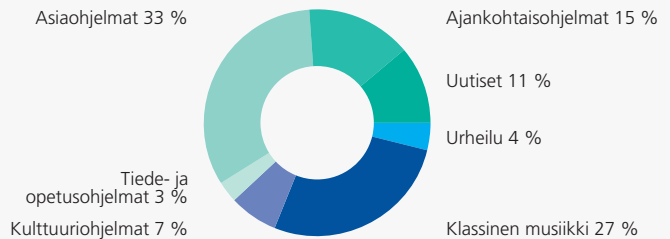
YLE Radio Extrem, ohjelmatarjonta v. 2004

YLE Radio Peili

- Digitaalinen uutis- ja ajankohtaiskanava, joka esittää YLE:n muiden radio- ja tv-kanavien puheohjelmia ja klassista jazzia. Lisäpalveluna YLE Eduskunta -kanava. YLE Radio Peili lähetetään myös digi-tv:ssä.

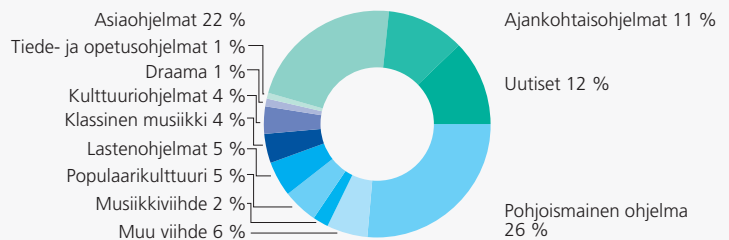
YLE Radio Peili, ohjelmatarjonta v. 2004

YLE FSR+

- Digitaalinen lisäpalvelu tarjoaa päiväsaikaan YLE Radio Vegan ja YLE Radio X3M:n puheohjelmia ja pohjoismaisia uutis-, ajankohtais- ja kulttuuriohjelmia. Palvelu lähetetään myös digi-tv:ssä.

YLE FSR+, ohjelmatarjonta v. 2004

2.4 Ohjelmatoiminnan moninaisuus ja erityispalvelut

Tasa-arvo ja moninaisuus

YLE pyrkii ohjelmistollaan edistämään tasa-arvoa ja monikulttuurisuutta. Ohjelmatoiminnan kehittämisen yksi lähtökohta on yleisöjen etnisen, kulttuurisen ja sosiaalisen taustan, uskonnon, iän sekä sukupuolen huomioiminen.

- Vuonna 2004 valmistui selvitys maahanmuuttajia käsitteleistä YLEn tv- ja radio-ohjelmista. Moninaisuus YLEn ohjelmatarjonnassa -selvityksessä¹ arvioitiin vuoden 2003 ohjelmistoa. Maahanmuuttoon, monikulttuurisuuteen ja etnisyyteen liittyviä aiheita ja teemoja on käsitelty YLEn ohjelmissa lähes päivittäin. Yksinomaan suomenkielisillä tv- ja radiokanavilla esitettiin selvityksen mukaan yhteensä 215 ohjelmaa, jotka käsitelivät maahanmuuttajakysymyksiä tai olivat suunnattuja lähinnä maahanmuuttajille. Moninaisuuden ja tasa-arvon teemoja käsiteltiin vuoden aikana mm. seuraavissa ohjelmissa: Toista maata (YLE TV1), Ajankohtaisen Kakkosen Rajat auki -teemailta (YLE TV2), Kolmas ulottuvuus -sarja (YLE Teema), SALT, Seportaget (YLE FST), Kaiken maailman kansalaisia (YleX), Romanihelmet – romano miritz, Moninainen (YLE Radio Suomi), Kolmannen maailman puheenvuoroja ja Ilonan ystävät (YLE Radio 1).
- Kertomusvuonna YLEssä laadittiin sukupuolten tasa-arvoa edistävän tavoiteohjelman (v. 1991 ja 1998) rinnalle erillinen tasa-arvo- ja moninaisuusohjelma. Ohjelmien tavoitteiden toteutumista ja käytännön työtä eri yksiköissä tukevat toimialajohtajien vetämät ohjausryhmät.
- Ohjelmatoiminnassa uusi avaus oli YLE TV1:n Basaari-ohjelman ETNO-koulutus ohjelmantekijöille, jotka ovat maahanmuuttajia. Lisäksi on käynnistetty edellistä laajempi, kolmen vuoden mittainen maahanmuuttajamediatyöntekijöiden koulutusprojekti EU:n ESR/Equal -ohjelmien rahoitustuella. Maahanmuuttoon ja monikulttuurisuuteen liittyviä aiheita käsittelevän

Basaarin tekijäjoukko on nyt entistä monikulttuurisempi, onhan sen freelancer-ohjelmantekijöistä yli puolet maahanmuuttajia.

- YLE24 tuottaa viittomakieliset uutiset päivittäin. Tekstitystä kuulovammaisille on sekä suomeksi että ruotsiksi. Kun musiikkia, urheilua ja lastenohjelmia ei oteta lukuun, YLE tekstittää noin 20 % ohjelmistostaan erikseen kuulovammaisia varten. Koko ohjelmistosta noin 60 % on tekstitetty. Kuulovammaisille on myös YLE Teksti-TV:ssä laajat palvelusivustot. YLE24 lähettää uutisia myös englanniksi ja YLE Radio Finlandilla on venäjänkielistä ohjelmistoa.
- Suomalaiset pitävät viittomakielisiä ohjelmia, ohjelma-tekstityksiä ja muita erityisryhmien palveluja erinä tärkeimmistä YLEn julkisen palvelun tehtävistä. Erittäin moni arvostaa myös maahanmuuttajille suunnattuja ohjelmia ja palveluja.

Hartausohjelmat

Hartausohjelmien sisällöstä YLEssä vastaa Hartausohjelmien valvontaelin, jossa YLEn lisäksi ovat edustettuina Kirkon tiedotuskeskus ja eri kristilliset kirkkokunnat Suomessa. Valvontaelin hyväksyy lähetyssuunnitelmat ja huolehtii siitä, että eri kirkkokunnat saavat omia hartauslähetyksiä YLEn ohjelmistoon.

YLE Radio 1 lähettää jumalanpalveluksia ja hartauksia yhteistyössä Kirkon tiedotuskeskuksen kanssa. Kirkot ja kristilliset yhteisöt tuottavat hartausohjelmat ja niiden vastaava ohjelmatoimittaja on Kirkon tiedotuskeskuksen radiotoimituksen päällikkö. YLE vastaa tuotantotekniikasta ja hartausohjelmien kuluista. Päivittäiset aamu- ja iltahartaudet kuuluvat YLE Radio 1:n ohjelmistoon. Luterilaisia, katolisia sekä vapaiden kristillisten yhteisöjen jumalanpalveluksia ja vespereitä lähetettiin 62 sekä ortodoksisia jumalanpalveluslähetyksiä ja ehtoopalveluksia yhteensä 35. Lisäksi radioitiin 5 uskonnollista kesäjuhlaa.

YLE TV2 lähetti vuoden 2004 aikana 36 jumalanpalvelusta, joista 15 oli suoria lähetyksiä ja loput nauhoituksia

eri puolilta Suomea. Evankelisluterilaisia hartauksia oli ohjelmistossa 28, ortodoksia 3, katolisia 1 ja vapaiden kirkko-kuntien hartauksia 4. Osa hartauksista myös uusittiin maanantaisin. Kokeiluna tehtiin Helsingin Puotilan kappelissa 4 tv-hartautta nimellä Kolmen vartin kirkko, joka sai innostuneen vastaanoton. Konginkankaan muistohartaus tuotettiin ylimääräisenä suorana lähetyksenä Helsingin tuomiokirkosta. Lisäksi YLE TV2 lähetti perjantai-iltaisin hartausohjelman Pisara, jonka toimittamisesta vastaa Kirkon tiedotuskeskus.

Myös YLE FST lähetti jumalanpalveluksia. Lisäksi YLE FST:n ohjelmistoon kuului uusi hengellisiä asioita käsittelevä ohjelma nimeltä SALT. YLE Radio Vegan ohjelmistoon kuuluu Andrum- ja päivittäiset aamu- ja iltahartaudet, jumalanpalveluksia lähetettiin kaikkiaan 62. Ruotsinkieliset hartausohjelmat tuottaa Kristliga radioutskottet ja toimintuustyön tekee Porvoon hiippakuntaneuvoston radio- ja tv-toimitus.

Jumalanpalvelukset ja hartausohjelmat kuuluvat YLE:n julkisen palvelun tehtäviin, ja yli puolet suomalaista pitää niitä tärkeinä. YLE TV2:n jumalanpalveluksia katsoi sunnuntaisin keskimäärin 150 000 suomalaista. Myös ruotsinkielinen SALT oli suosittu, ohjelma sai keskimäärin 120 000 katsojaa. YLE Radio 1:ssä hartausohjelmat ovat kanavan kuunnelluimpia ohjelmia; aamuhartaudet tavoittivat keskimäärin 170 000 ihmistä. Jumalanpalveluksilla on kanavalla 200 000 kuulijan yleisöt. Radio YLE 1:n viikottaisista kuuntelijoista kaksi kolmasosaa on hartausohjelmiin vähintään jossain määrin tyytyväisiä. Hartausohjelmien merkitys kasvaa iän myötä.

2.5 Viranomaistiedottaminen ja varautuminen poikkeusoloihin

Vuonna 2004 ei laadittu sellaisia säädöksiä, jotka olisivat muuttaneet YLE:n aiempia poikkeusoloihin varautumisen ohjeistuksia tai käytäntöjä.

Kertomusvuoden aikana YLE välitti 85 viranomaistiedotusta (113 tiedotusta v. 2003). Näistä 43 liittyi teleliiken-

teen häiriöihin eli soittaminen hätäkeskukseen oli estynyt. Kansalaisille tiedotettiin häiriöistä ja annettiin ohjeet siitä, miten onnettomuustapauksessa toimitaan. Loput 42 tiedotetta koskivat mm. teollisuudessa ja liikenteessä sattuneita onnettomuuksia, virheellisesti annettua yleistä vaaramerkkiä sekä ilmoitusta kadonneesta henkilöstä. Yhtään hätätiedotetta ei vuoden 2004 aikana välitetty. Hätätiedotteiden välitysjärjestelmän kokeilussa kaupallisista radioista 85 % välitti kokeiluilmoituksen. YLE:n valmiudet viranomaistiedotteiden välitykseen ovat kokonaisuutena hyvät.

Liikenne- ja viestintäministeriö julkaisi tammikuussa 2004 ohjeen viranomaistiedotusten lähettämisestä. Valmiusohjeessa yksilöidään YLE:n ja kaupallisten radioiden tehtävät viranomaistiedotusten välittämisessä. Uutta on mm. velvoite välittää tiedote viranomaisen määräämällä kielellä. Hätätiedotteen jakelu on nyt mahdollista myös alueellisena.

Liikenne- ja viestintäministeriön valmiustarkastuksessa YLE:n poikkeusolojen valmiudet arvioitiin hyväksi. YLE ylläpitää rakenteellisesti suojatussa paikassa toimitilaa, joka on jatkuvassa valmiudessa poikkeusoloja varten. Toiminta- valmius ja tilat mahdollistavat:

- hätätiedotteiden lähetyksen kaikissa olosuhteissa
 - YLE:n ohjelmien lähettämisen kahdella radio- ja yhdellä tv-kanavalla
 - ohjelmien lähettämisen myös muualta kuin pääkaupunkiseudulta, jos se jostain syystä estyisi
 - ulkomaille suunnatut suomenkieliset lähetykset
 - YLE:n omien työntekijöiden ja vieraiden suojaamisen.
- Vuonna 2004 uusittiin poikkeusolojen johtokeskuksen UPS-järjestelmät. Valmiusharjoitusta ei pidetty, koska YLE osallistuu vuonna 2005 järjestettävään VALHA-2005 valmiusharjoitukseen. YLE otti vuoden 2004 aikana käyttöön VIRVE-puhelimet tehostaakseen vahtimestaritoimintaa. Viranomaistiedotusten vastaanoton turvaavien päälaitteiden hankinnat maakuntaradioiden toimituksiin on aloitettu.

2.6 Ulkomaanpalvelut

TV Finland on ulkomaille asuville suomalaisille suunnattu maksullinen satelliittikanava. Suur-Tukholman alueella kanava on vapaasti nähtävissä maanpäällisessä verkossa. TV Finlandin ohjelmisto kootaan YLE TV1:n, YLE TV2:n ja YLE FST:n sekä MTV3:n omatuotantoisista suomen- ja ruotsinkielisistä ohjelmista. TV Finlandin satelliittinäkyvyys kattaa koko Euroopan, etelässä aina Espanjasta Turkkiin asti. Kanavan vuotuinen lähetystuntimäärä on noin 6 000 tuntia. Kanavan ohjelmätiedot julkaistaan YLE:n internetsivuilla.

YLE Radio Finland välittää keski- ja lyhytaalloilla YLE:n radiokanavien keskeistä tarjontaa suomeksi ja ruotsiksi kaikkialle maailmaan. Kanavalla on täyden palvelun ohjelmisto, johon kuuluu uutisten ja ajankohtaislähetysten lisäksi muutakin YLE:n kotimaisten radiokanavien ohjelmia sekä maakuntaradioiden tuotantoa. Lisäksi YLE Radio Finlandilla on ulkomailta pidempään oleskelevien tarpeisiin erityisohjelmistoa. Vuonna 2004 kysyttiin runsaasti erilaista neuvonnallista ohjelmaa. Vuosittainen lähetysmäärä on vajaat 40 000 tuntia. YLE Radio Finlandilla on myös kaksi satelliittiradiota. Radio Finland on kuunneltavissa internetin kautta. Lisäksi lähetetään Itä-Eurooppaan suunnattua venäjänkielistä ohjelmaa kolmen tuntia päivässä.

2.7 YLE suomalaisen tv-tarjonnan monipuolisuusvertailussa

Ohjelmatarjonnan monipuolisuus ja monipuolisuuden takaaminen nousevat julkisessa keskustelussa usein keskeiksi yleisradiotoiminnan tehtäviksi. Monipuolisuutta tarkastellaan myös liikenne- ja viestintäministeriön tilaamassa suomalaista tv-tarjontaa koskevassa selvityksessä. Tuorein raportti vuodelta 2003 (2) sisältää kuvauksen tarjonnan yleisistä piirteistä ja muutoksista. Monipuolisuutta tarkastellaan selvityksessä ohjelmatyypin monipuolisuutena, jota arvioidaan 13-kohtaisen perusluokituksen avulla. Selvityksen mukaan, ja hiukan yksinkertaistaen, monipuolisuus toteutuu parhaiten silloin, kun ohjelmisto jakautuu mahdollisimman tasaisesti kaikkiin 13 ohjelmaluokkaan.

Valtakunnalliset analogiset kanavat (YLE TV1, YLE TV2,

MTV3 ja Nelonen) lähettivät vuonna 2003 yhteensä 397 viikkotuntia eli päivittäin noin 57 tuntia ohjelmaa. Raportin mukaan kanavat yhdessä tarjosivat vuonna 2003 monipuolisimman ohjelmiston kuin koskaan aiemmin vuonna 1997 alkaneella neljän kanavan kaudella. Kanavat toteuttivat aiempaa selvempää työnjakoa, ts. ne olivat eriytyneet entistä enemmän toisistaan. YLE:n kanavat osoittautuivat kaupallisia kilpailijoita selvästi monipuolisemmiksi sekä parhaan katseluajan ohjelmistojen osalta että koko tarjonnassaan. Digi-kanavista monipuolisimmaksi todettiin täyden palvelun YLE FST.

Selvityksen mukaan suomalainen tv-tarjonta oli kokonaisuudessaan hyvin samanlaista kuin edellisenä vuonna. Ohjelmistosta viidennes oli ulkomaista fiktiota. Seuraavaksi eniten oli tarjolla ajankohtais- ja asiaohjelmia sekä elokuvia. Kanavat pysyttelivät samoilla linjoilla informatiivisen ja viihteellisen ohjelmiston tarjonnassa kuin edellisinä vuosina. YLE TV1:n ohjelmistosta lähes 70 % ja YLE TV2:n tarjonnasta yli 50 % oli informatiivisia ohjelmia. MTV3:n ohjelmistosta noin kolmannes ja Neloselta kuudennes koostui informatiivisista ohjelmista.

YLE:n ohjelmaprofiili muuttui hieman vuodesta 2002: YLEllä oli informatiivisia ohjelmia noin 5 %-yksikköä enemmän ja urheilua hieman vähemmän kuin vuotta aiemmin. Myös ulkomaisen fiktion ja elokuvien suhteellinen osuus laski hieman. Opetusohjelmien osuudet vastaavasti nousivat. Myös digikanavien informatiivisuus kasvoi vuoden aikana, lähinnä YLE Teemalla, FST-D:n ja YLE 24:n osuudet pysyivät ennallaan. Digi-tv:n kokonaistarjonta painottuu selvästi ajankohtaisohjelmiin, joita on reilu neljännes koko ohjelma-ajasta. YLE Teeman ansiosta opetusohjelmia on 10 % digi-tv:n koko tarjonnasta.

- Ks. liite: Kuvio 3: Koko tv-ohjelmiston monipuolisuus eri kanavilla v. 2003

¹ Roos, J. Moninaisuus YLE:n ohjelmatarjonnassa 2003

Maahanmuuttajia koskevat Yleisradion radio- ja tv-ohjelmistot vuonna 2003. YLE Yleisötutkimus 6/2004

² Aslama, M. ja Wallenius J. Suomalainen tv-tarjonta 2003.

Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisu 58 /2004.

3. YLEn ohjelmatarjonnan kustannukset

Vuoden 2004 aikana YLEn ohjelmatarjonta kasvoi hieman sekä radiokanavilla että televisiossa. Tv:n vuotuinen lähetysmäärä lisääntyi runsaalla 400 tunnilla vuodesta 2003, radiossa lähetystunteja oli noin 550 enemmän kuin edellisenä vuonna. Lisätunnit muodostuvat lähinnä digilähetyksistä, esimerkiksi Ateenan olympiatelevisioinneista. Ohjelmistoalueittain YLEn koko tarjonnan kustannukset kohdistuivat seuraavasti:

- Uutis- ja ajankohtaisohjelmistot: 32,5 %
- Asiaohjelmistot: 15,2 %
- Kulttuuriohjelmistot: 24,1 %
- Viihdeohjelmistot: 26,4 %

Lisäksi ns. erityistehtävien (mm. hartausohjelmat, viranomaistiedotukset, saamenkieliset ja vieraskieliset palvelut) osuus oli 1,7 %. Liitteen kuviossa 4 (YLEn tv:n ja radion ohjelma-alueittaiset kustannukset) kustannukset on eritelty tv:n ja radion osuuksina. Erityistehtävät on laskettu osaksi asiaohjelmistoja.

Kymmenessä vuodessa YLEn tv-tarjonta on lähes koluminkertaistunut ja radiotarjonta kaksinkertaistunut. Lähetetyn ohjelmiston keskituntihinnat ovat samanaikaisesti laskeneet selvästi. Ohjelmatoiminnan tuottavuutta on tehostettu mm. uudenlaisten toimintatapojen ja uuden teknologian avulla sekä yhtiöyhtenäisillä ohjelmistolinjauksilla.

- **Ks. liite: Kuvio 4: Ohjelmistoalueiden osuudet**

YLEn radion ja tv:n kustannuksista

- **Ks. liite: Kuvio 5: YLEn tv-lähetykset ja kustannukset / ohjelmatunti v. 1995–2004**

- **Ks. liite: Kuvio 6: YLEn radiolähetykset ja kustannukset / ohjelmatunti v. 1995–2004**

4. YLEn yleisöt

4.1 Yleisösuhteen trendejä

Alueelliset tv-uutiset

YLEn alueelliset tv-uutiset ovat saaneet hyvän vastaanoton. Alueellisten uutisten pilottilähetykset käynnistettiin vuonna 2000. Nyt alueelliset tv-uutiset kattavat kahdeksalla lähetyalueellaan koko maan, kun Pohjanmaalla käynnistettiin lähetykset toukokuussa 2004.

Vuonna 2004 alueelliset tv-uutiset olivat ensimmäistä kertaa mukana, kun tutkittiin YLEn julkisen palvelun tehtävien tärkeyttä. Listatuista 25 tehtävästä alueelliset tv-uutiset arvioitiin 6:nneksi tärkeimmäksi YLEn tehtävistä.

YLEn alueellisia tv-uutisia katsotaan eniten Keski-Suomessa, missä 63 % väestöstä katsoo ohjelmaa vähintään kerran viikossa. Keski-Suomi onkin alueista yhtenäisin, sillä sen lähetyalue kattaa yhden maakunnan. Muilla alueilla uutiset kattavat vähintään kaksi maakuntaa.

Ohjelma myös tunnetaan parhaiten Keski-Suomessa. Ainoastaan 4 % vastaajista ilmoittaa, ettei tunne sitä. Heikoimmin ohjelma tunnetaan Uudellamaalla, missä 16 % väestöstä ei tiedä ohjelmasta. Muilla lähetyalueilla uutisten tunnettuus on lähes 90 %:n tasolla.

Suurimmat erot katselussa ovat pohjoisimman ja eteläisimmän Suomen välillä. Useimmin lähetyksiä seurataan Pohjois-Suomessa, missä kolmasosa (33 %) väestöstä katsoo ohjelmaa joka tai lähes joka arkipäivä. Uudellamaalla joka tai melkein joka arkipäivä ohjelmaa seuraa noin viidesosa (19 %) väestöstä.

Alueuutisten katsojat ovat varsin tyytyväisiä katsojia. Kaikilla alueilla yli 90 % lähetyksen katsojista on vähintään jossain määrin tyytyväisiä ohjelmaan. Tyytyväisimmät löytyvät Pohjois-Suomesta, jossa lähetyksiä ahkerimmin katsotaan. Siellä katsojista 32 % on erittäin tyytyväisiä ja jopa 95 % vähintään jossain määrin tyytyväisiä lähetyksiin.

- **Ks. liite: Kuvio 7: YLEn alueellisten tv-uutisten katsominen v. 2004**

Digi-tv:n kehitys

Suomalaiset hankkivat vuonna 2004 digi-tv-laitteita selvästi innokkaammin kuin edellisinä vuosina; marraskuun lopulla lähes neljännes (22 %) suomalaisista kodeista oli digi-tv-talouksia. Määrään lasketaan niin maanpäälliset, kaapeli- kuin satelliittidigi -televisiot. Vuoden lopulla hankitut laitteet eivät ole mukana – tv-kauppiaiden mukaan kauppa kävi vilkkaasti jälleen juuri ennen joulua.

Kaikesta tv:n katselusta noin 10 % on digitaalista ja suurin osa siitä analogisestikin näkyvien neljän kanavan (YLE TV1, YLE TV2, MTV3, Nelonen) katselua. Digi-tv-talouksissa luonnollisesti katsellaan enemmän myös digitaalisia kanavia, vaikka edelleen noin puolet näidenkin talouksien katselusta on analogista katselua. Tämä johtuu mm. siitä, ettei kodin kaikissa vastaanottimissa ole digiboksia.

4.2. Katselun ja kuuntelun kehitys

Sekä television päivittäinen katseluaika että radion kuuntelu-aika laskivat hieman vuonna 2004. YLEn tv:n markkinaosuus nousi 45 %:iin samalla kun MTV3:n osuus laski. Radiossa YLEn markkinaosuus laski 1 %-yksiköllä 50 %:iin. Koko YLEn markkinaosuus säilyi edellisen vuoden tasolla ja oli 48 %.

Vuonna 2004 lähes kaikki suomalaiset eli 98 % yli 15-vuotiaista katseli tai kuunteli YLEn kanavia viikoittain vähintään kaksi tuntia. Vastaavasti 71 % seurasi sekä YLEn radio- että tv-kanavia viikon aikana vähintään kaksi tuntia. YLE tavoittaa suomalaiset erittäin hyvin; viikon aikana koko väestö seuraa joko tv:n tai radion kanavia ja noin kaksi kolmesta molempia.

Vuonna 2004 television katseluaika (2 tuntia 39 minuuttia) laski 6 minuuttia edellisestä vuodesta. Tarkastelussa on mukana koko yli 4-vuotias tv-yleisö. Video- ja dvd-tallenteiden katseluun käytettiin aikaa keskimäärin 14 minuuttia päivässä. Tallenteiden katseluaika on kasvanut hieman viime vuosina. Vuonna 2004 myös teksti-tv näkyi jo 83 %:ssa kotitalouksista. 64 % yli 15-vuotiaista suomalaisista käytti teksti-tv:tä, jonka suosituin tekstikanava on edelleen YLE Teksti-TV.

YLEn tv-kanavien markkinaosuus kasvoi 1,3 %-yksikön verran, yhteensä YLEn kanavien osuus oli 45,2 % kaikesta katselusta. MTV3:n osuus laski 3 %-yksikköä ja Nelosen osuus kasvoi prosenttiyksikön. Myös Subtv kasvatti osuuttaan vajaalla prosenttiyksiköllä.

- Ks. liite: Kuvio 8: Tv-kanavien osuudet päivittäisestä katseluajasta v. 2004

Televisio tavoitti päivittäin 74 % väestöstä, eli noin 3,7 miljoonaa yli 4-vuotiaista suomalaista. Päivittäinen tavoitavuus laski edellisvuodesta 3 %-yksikköä. YLEn kanavat tavoittavat päivittäin 65 % suomalaisista, MTV3 61 % ja Nelonen 40 %. Viikon aikana YLEn kanavat tavoittavat 91 % yli 4-vuotiaista suomalaisista, ja kaiken kaikkiaan televisio tavoittaa viikon aikana 94 % suomalaisista. Viikkotavoittavuudet säilyivät entisellä tasolla.

Tavoittavuudella tv:n katselun yhteydessä tarkoitetaan niiden henkilöiden määrää per vuorokausi, jotka katsovat televisiota vähintään yhden minuutin.

YLEn osuus katselusta kasvoi alle 25-vuotiaiden ja yli 65-vuotiaiden ikäryhmissä edellisvuodesta. Yli 45-vuotiaiden kohdalla YLEn osuus on yli puolet kaikesta katselusta, ja myös lasten kohdalla osuus on lähes puolet. YLEn katselu on vähäisintä nuorilla, mutta laskusuunnassa ollut nuorten katselu kääntyi vuonna 2004 kasvuun. Koko väestön tv:n katseluun käyttämä aika väheni, mutta erityisesti lapset, 35–44-vuotiaat ja yli 65-vuotiaat katselivat tv:tä aiempaa vähemmän.

Vuoden 2004 katsotuimmat televisiopäivät olivat itsenäisyyspäivä ja alkuvuoden sunnuntait 7.3. (mm. Salpausselän kisat ja Yleisurheilun Halli-MM-kisat), 11.1. (mm. Hiihdon maailmancup), 8.2. (mm. Sweden Hockey Games) ja 25.1. (mm. Hiihdon SM-kilpailut). Itsenäisyyspäivänä tv:tä katsottiin lähes 5 tuntia ja muinakin em. päivinä yli 4 tuntia vuorokaudessa. Vuoden katsotuin tv-ohjelma oli Itsenäisyyspäivän vastaanotto lähes 2,2 miljoonan yleisöllään.

Monipuolisen ohjelmatarjonnan arvostus suomalaisten keskuudessa näkyy katselussa. Suomalaiset käyttävät tv:n äärellä viettämästään päivittäisestä lähes kolmesta tunnista noin kolmanneksen faktaohjelmien ja toisen kolmannek-

sen ulkomaisten sarjafilmiä sekä elokuvien seuraamiseen. Viidennes ajasta kuluu kotimaisen viihteen ja fiktion katseluun ja runsas kymmenesosa urheilun parissa.

- Ks. liite: Kuvio 9: Ohjelmaluokkien osuudet

tv-kanavien katselusta v. 2004

YLE:n kanavilla tärkeää on fakta. YLE TV1:n painotus uutis- ja ajankohtaisjournalismiin, dokumentteihin sekä kulttuurin ja opetuksen peruspalveluihin näkyy myös katselussa. YLE TV1:n katsotuista ohjelmista yli puolet on uutis- ja ajankohtais- sekä asiaohjelmia, dokumentteja ja muuta asiaohjelmistoa. Loput katseluajasta menee urheilun, kotimaisen viihteen ja fiktion ja ulkomaisten elokuvien ja sarjojen seurassa. YLE TV2:n urheiluohjelmiin ja viihteseen suuntautuminen näkyy sekä katselussa, mutta myös asiaohjelmien osuus katselusta on merkittävä.

Vuonna 2004 YLE TV1:n ja YLE TV2:n urheiluohjelmien katseluosuus kasvoi hieman edellisvuodesta. Ateenan olympialaiset, EM-jalkapallo ja MM-jääkiekko vetivät tv:n ääreen. YLE TV2:n asiaohjelmien katselu puolestaan väheni hieman.

Vuonna 2004 radiota kuunneltiin päivittäin keskimäärin 3 tuntia 22 minuuttia, mikä on 4 minuuttia vähemmän kuin vuonna 2003. Vuoden 2002 huippuluvuista kuuntelu-aika oli nyt laskenut 15 minuuttia. YLE:n kuunteluosuus laski prosenttisyksiköllä tasan 50 %:iin. YLE Radio Suomi piti edelleen markkinajohtajan asemansa ja vei kokonaiskuunteluajasta reilun kolmanneksen. Kanavan kuuntelu väheni kuitenkin hieman vuodesta 2003. YLE Radio 1:n kuuntelu säilyi edellisvuoden tasolla. Nuorille suunnatun YleX:n kuuntelu sen sijaan lisääntyi sekä nuorten että koko väestön tasolla. Kanavan kohderyhmässä, 17–27-vuotiaiden keskuudessa YleX:n kuunteluun käytettiin nyt aikaa jo neljännes 2 tunnin 34 minuutin päivittäisestä kuunteluajasta.

- Ks. liite: Kuvio 10: Radiokanavien osuudet päivittäisestä kuunteluajasta v. 2004

Yli 9-vuotiaasta väestöstä 97 % kuuntelee radiota keskimääräisen viikon aikana. Päivittäin radio tavoittaa 80 % väestöstä. Viime vuosina YLE:n radiokanavien yhteinen päivittäinen tavoitavuus on ollut laskusuunnassa, mutta vuonna 2004 laskeva trendi pysähtyi. Kaupallisen

tarjonnan kasvu ja kilpailun kiristyminen on kuitenkin edelleen voimakasta.

Tavoittavuudella radionkuuntelun yhteydessä tarkoitetaan niiden kuuntelijoiden osuutta yli 9-vuotiaassa väestössä, jotka kuuntelevat kanavaa vähintään puolet yhdestä 15-minuuttis-jaksosta tarkasteltavana ajanjaksona. Keskimääräisen päivän tavoitavuus lasketaan eri viikonpäivien tavoitavuuden keskiarvona

- Ks. liite: Kuvio 11: Radiokanavien tavoitavuudet v. 2004

Internetin käytön yleistyminen on selvästi kasvattanut myös YLE:n internetsivujen kävijämääriä: vuonna 2004 sivuilla vieraili keskimäärin 464 000 eri kävijää viikossa. Edellisenä vuonna eri kävijöitä oli keskimäärin 328 000 viikossa. Internetin käytössä näkyy kausivaihtelu kuten tv:n katselussakin.

4.3 Tyytyväisyys YLE:n tarjontaan

Kaikkiaan 81 % yli 15-vuotiaista suomalaisista on vähintään melko tyytyväisiä YLE:n ohjelmatarjontaan kokonaisuudessaan. Tyytyväisyys on pysynyt samana kuin edellisenä vuonna. Naisten tyytyväisyys on hieman laskenut, miesten vastaavasti noussut. Tyytyväisyys YLE:n radio- ja tv-tarjontaan on hieman kasvanut nuorimmassa ikäryhmässä ja laskenut 25-34-vuotiaiden ikäryhmässä. Tyytyväisyys on korkeimmillaan (85 %) 35–49-vuotiailla. Aiempina vuosina tyytyväisimpiä YLE:n tarjontaan ovat useimmin olleet vanhimpiin ikäryhmiin kuuluvat.

- Ks. liite: Kuvio 12: Tyytyväisyys YLE:n tv- ja radio-ohjelmatarjontaan v. 2004

YLE Katsojatyytyväisyys -tutkimuksen mukaan tv-kanaviin kokonaisuutena ollaan suhteellisen tyytyväisiä. Noin kolme neljäsosa (75 %) katsojista on tyytyväinen YLE:n kanaviin. Muutokset asenteissa eri kanaviin ovat pieniä. Tyytyväisyys YLE:n kanaviin kokonaisuutena ja YLE TV1:een on hieman laskenut (4 %-yksikköä). Kaupallisiin kanaviin ovat tyytyväisimpiä nuoret ja nuoret aikuiset, erityisesti alle 25-vuotiaat. 35 vuotta täyttäneiden ikäryhmissä ollaan tyytyväisimpiä YLE:n tv-kanaviin.

YLE Kuuntelijatyytyväisyys -tutkimuksen mukaan radion kuuntelija on valitsemaansa kanavaan edelleen erittäin tyytyväinen. Tyytyväisyys eri kanaviin on edellisvuodesta jonkin verran muuttunut, mutta kanavasta riippumatta edelleen noin 90 % kuuntelijoista on vähintään jossain määrin tyytyväinen kuunteleמיnsa radiokanaviin. YLEn kanavista ollaan tyytyväisimpiä YleX:än. Kanavan kuuntelijoista 46 % kertoo olevansa erittäin tyytyväinen, ja ainakin jossain määrin tyytyväisiä kuuntelijoita kanavalla on peräti 95 %. Osuudet ovat parantuneet huomattavasti edellisestä vuodesta. YLE Radio 1 ja YLE Radio Suomi jäävät hieman YleX:n varjon tässä suhteessa. Eniten tyytyväisiä kuulijoita on niillä kanavilla, joiden ohjelmisto on tarkasti profiloitu esimerkiksi tietyn musiikkimaun suhteen.

4.4 Julkisen palvelun merkitys

Suomalaiset arvostavat erittäin laajasti YLEn julkisen palvelun tehtäviä. Lähes kaikki haastatellut pitävät yleistä julkisen palvelun periaatetta 'ohjelmat kaikille suomalaisille samalla maksulla asuinpaikasta riippumatta' tärkeänä. Myös viranomaistiedotusten välittämistä, luotettavaa ja riippumatonta tietoa välittäviä uutisia sekä arkielämän, luonnon ja ympäröivän maailman kuvauksia ohjelmis- sa pidetään hyvin tärkeinä julkisen palvelun tehtävinä. Vähintään kahdeksan kymmenestä suomalaisesta arvostaa myös suurinta osaa kysytyistä tehtävistä aina päivittäisistä kotimaisista lastenohjelmista ja alueellisista tv-uutisista ulkosuomalaisten ohjelmiin.

Myös esimerkiksi suomalaiskansallisten tapahtumien välittäminen, ääni- ja kuva-arkistojen ylläpito ja käyttö ohjelmatoiminnassa sekä viihde ja populaarikulttuuri yltävät nekin erittäin korkeaan kannatukseen. Vähintään kahdeksan kymmenestä pitää niitä tärkeinä ohjelma-alueina. Ruotsin- ja saamenkieliset ohjelmat, hartausohjelmat, eduskuntalähetykset, uuteen teknologiaan perustuvat palvelut ja Radion sinfoniaorkesteri eivät yllä koko väestön keskuudessa aivan samoihin lukemiin. Tämänäyttypiset erityisohjelmistot koetaan kuitenkin selkeästi osaksi suo-

malaista demokraattista yhteiskuntaa.

- Ks. liite: Kuvio 13: YLEn julkisen palvelun tehtävien tärkeys v. 2004

Tehtäväalueiden arvostus on kautta linjan hieman noussut. Eniten on kasvanut digitaalisten tv-kanavien arvostus. Digikanavia pidetään nyt selvästi tärkeämpänä osana YLEn toimintaa kuin vuosi sitten (+11 %-yksikköä), tärkeinä niitä pitää jo puolet (49 %) suomalaisista.

Useimpien tehtäväalueiden arvostus on erittäin korkealla, joten erotkaan eivät ole kovin suuria. Johdonmukaisin ero löytyy naisten ja miesten arvostuksista. Naiset arvostavat useimpia julkisen palvelun tehtäviä miehiä enemmän. Naisten ja miesten arvostuserot ovat pienimpiä suosituissa ohjelmaluokissa ja suurimpia erityisohjelmistojen (maahanmuuttajien palvelujen, klassisen musiikin, hartausohjelmien, kielivähemmistöjen ohjelmien, suomalaista kulttuuri- ja taide-elämää käsittelevien ohjelmien ja opetusohjelmien) kohdalla. Lähetyksiä suurista urheilutapahtumista ja digi- tv-kanavia miehet arvostavat selvästi naisia enemmän.

Haastatellut ovat selkeän yksimielisiä siitä, millaisia ohjelmia he odottavat YLEltä tv-maksun vastineeksi. Hyvinkin laajaa kannatusta saavat paitsi populaarit ohjelmat myös erityisyleisöjä palvelevat ohjelmat. Yleisemminkin yhteiskunnallisten instituutioiden halutaan sitoutuvan yhtäältä kohtelemaan asiakkaitaan/kansalaisia oikeudenmukaisella tavalla ja toisaalta myös kantamaan huolta yhteisön heikoimmistakin jäsenistä. Oikeudenmukaisena pidetään "omien" ohjelma-alueiden sisällyttämistä julkisen palvelun ohjelmistoihin, ovatpa ne sitten uutisia, urheilua, ulkomaisia sarjoja ja elokuvia tai kotimaista draamaa. Tämän rinnalla tärkeiksi koetaan kuitenkin myös erityistä palvelua tarvitsevien tarpeet. Suomalaiset arvostavat osayleisöjen palvelua eräänlaisen vastavuoroisuusperiaatteen mukaisesti; arvostuksissa ilmenevä demokratianäkemyks heijastaa "jokaiselle jotakin" -periaatetta. On selvää, että täyden palvelun periaate on koko tv-maksujärjestelmän kulmakivi. Julkisen palvelun tehtävissä onnistumista arvioitiin viisiportaisella asteikolla kuten tärkeyyttäkin. Onnistumista

arvioivat kuitenkin eri henkilöt kuin ne, joilta tiedusteltiin tehtävien tärkeyttä.

YLEn arvioitiin onnistuneen parhaiten suurten kansainvälisten urheilutapahtumien välittämisessä. Ajankohdalla voi olla vaikutusta, sillä Ateenan olympialaiset olivat juuri elokuussa, kun kysely suoritettiin. YLE on vastaajien mielestä onnistunut parhaiten tehtävissä, joiden ajatellaan koskettavan kaikkia: luotettavassa ja riippumattomassa uutisvälityksessä sekä lain mukaisen perustehtävässään: ohjelmien välittämisessä kaikille suomalaisille samalla maksulla asuinpaikasta riippumatta. Huonommin YLE on vastaajien mielestä onnistunut maahanmuuttajille tarkoitettujen ohjelmien ja palveluiden tarjonnassa, toiseksi huonommin julkisen palvelun digi-tv-kanavien osalta.

Julkisen palvelun tehtävien arvostus ja YLEn yleisösuhte

Onnistumisen arvioinnissa on aina kyse niin mielikuvista ja yleisistä arvostuksista kuin havaintoihin perustuvista käsityksistäkin. Julkisuudessa esitetyt arvot YLEn onnistumisesta eivät liioin ole vapaita arvostuksista, eivätkä kerro sen objektiivisempaa totuutta kuin yleisön mielipide.

Yleisön käsityksiä on syytä selvittää mahdollisimman kattavasti jo siksin, että YLEn toiminta rahoitetaan tv-maksutuloilla. Tv-maksutulojen merkitys korostuu tulevaisuudessa entisestään. Vuosikautia on katsottu riittävän, että YLEn onnistumista mitataan palvelujen kuluttajan näkökulmasta, eli kuinka tv-maksun maksaja kokee saavansa vastinetta YLEn ohjelmista. Tv-maksua on korotettu viime vuosina ja tiedustelun tulos on vastaavasti kääntynyt huonommaksi: vuonna 2004 hieman alle puolet vastaajista koki saavansa tv-maksulle vähintään melko hyvin vastinetta YLEn ohjelmista. Kuitenkin YLEn tehtävien mielletty tärkeys ja YLEn onnistuminen tehtävissään kuten myös monet muut tutkimustulokset osoittavat, että YLEä arvioidaan aivan muusta näkökulmasta kuin sen maksajalleen tarjoamasta "vastineesta". YLEn asema ja tv-maksuhalukkuus jäsenyväät viime kädessä vain yhteisesti jaettujen

merkitysten kautta, sen mukaan minkä arvon kansalaiset näkevät YLEllä olevan kaikille suomalaisille ja suomalaiselle yhteiskunnalle nyt ja tulevaisuudessa.

5. Julkisen palvelun toimintaedellytysten määrittely

5.1 Eurooppalaisia linjauksia

Julkisen palvelun yleisradiotoimintaa EU:ssa on jatkettu ns. Amsterdamin pöytäkirjan sääntelemissä vakiintuneissa puitteissa. Pöytäkirjan mukaan unionin perussopimuksen määräykset eivät rajoita jäsenvaltioiden toimivaltaa rahoittaa julkista yleisradiotoimintaa siinä määrin kuin se on tarpeen jäsenvaltion määrittelemän julkisen palvelun tehtävän täyttämiseksi.

Euroopan komissio aloitti toimikautensa marraskuussa 2004 ja perusti mm. uuden Tietoyhteiskunta ja viestimet -yksikön. Komissio käynnisti myös EU:ssa harjoitettavan tv-toiminnan harmonisoinnin kannalta tärkeän tv-direktiivin uudistamisen. Ehdotus uudeksi direktiiviksi annetaan vuoden 2005 aikana.

Digitaalisen tv-toiminnan kehitystä Euroopan maissa kuvataan liitteessä. Myös tv-maksujen eurooppalainen vertailu esitetään liitteen kuviossa 15.

- Ks. liite: Kuvio 14: Maanpäällisen tv-toiminnan digitalisointi Euroopassa

- Ks. liite: Kuvio 15: Tv-maksut Euroopassa v. 2005

5.2 Kansallinen sääntely

Liikenne- ja viestintäministeriön asettaman työryhmän raportti *Julkisen palvelun televisio- ja radiotoiminta 2010* valmistui lokakuussa 2004. Parlamentaarista työryhmää johti Seppo Niemelä. Työryhmä mm. esitti, että YLEn toiminta rahoitetaan jatkossakin tv-maksuilla. Kaupallisten yhtiöiden toimilupamaksusta luovutaan digitaaliseen lähetystoimintaan siirryttäessä. Lisäksi Niemelän työryhmä esitti YLEn hallintomallia muutettavaksi siten, että yhtiöön nimitettä-

siin ulkopuolinen hallitus. Yhtiön hallituksen ja hallintoneuvoston välistä työnjakoa tarkennetaan. Myös YLEn julkisen palvelun tehtäviin ehdotettiin eräitä tarkennuksia.

Valtioneuvosto päätti tv-maksun 3,9 %:n korotuksesta vuoden 2005 alusta.

Analogiseen tv-toimintaan myönnettyjä toimituksia jatkettiin elokuun 2007 loppuun, jolloin Suomi siirtyy täysin digitaalisiin lähetyksiin. Vuoden lopulla julistettiin haettavaksi myös alueellisia ohjelmistoluovia.

Joulukuussa 2004 valtioneuvosto teki periaatepäätöksen kansallisesta laajakaistastrategiasta. Tavoitteena ovat nopeat, vaivattomat ja kohtuuhintaiset tiedonsiirtoyhteydet kaikille. Laajakaistastrategian seurantaraportissa esitettiin, että vuoden 2007 loppuun mennessä yleisin yhteydennopeus olisi vähintään 8 Mbit/s ja internetyhteyksistä 90 % olisi laajakaistaisia.

Kaupallisten toimijoiden tv-mainonnan tulot vaikuttavat YLEn toimitusmaksutuloihin. Tv-mainonta kasvoi 9,5 % vuonna 2004, eli selvästi enemmän kuin edellisellä vuonna. Tämä kompensoi osittain digikehityksestä johtuvaa toimitusmaksujen vähenemistä.

6. Yleisradio Oy:n hallintoneuvoston toimintakertomus

Yleisradio Oy:stä annetun lain 6 §:n 1 momentin 11 kohdan mukaan hallintoneuvoston tulee antaa vuosittain eduskunnalle kertomus yhtiön toiminnasta.

6.1 Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvosto on eduskunnan nimeämä Yleisradion Oy:n ylin hallintoelin. Yleisradio Oy:stä annetun lain 6 §:n mukaan sen tehtävänä on:

- 1) ottaa sekä erottaa yhtiön toimitusjohtaja, jonka toimikausi on viisi vuotta, sekä vahvistaa hänen palkkansa ja muut toimeen liittyvät ehdot;
- 2) valita yhtiön hallitus siten, että se edustaa molempia kieliryhmiä ja riittävää asiantuntemusta tämän lain 7 §:n

- mukaisten julkisen palvelun tehtävien hoitamisessa;
- 3) päättää asioista, jotka koskevat toiminnan huomattavaa supistamista tai laajentamista taikka yhtiön organisaation olennaisia muuttamista;
- 4) pitää huolta, että erityisesti julkisen palvelun ohjelmatoiminnan mukaiset tehtävät tulevat suoritetuksi;
- 5) päättää seuraavan vuoden talousarviosta;
- 6) antaa valtuus yhtiön toiminnimen kirjoittamiseen;
- 7) tarkastaa ja hyväksyä hallituksen vuosikertomus;
- 8) valvoa yhtiön hallintoa ja antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta;
- 9) valvoa, että yhtiökokouksen päätökset pannaan täytäntöön; sekä
- 10) kutsua koolle yhtiökokous ja valmistella siinä käsiteltävät asiat;
- 11) antaa yhtiön toiminnasta vuosittain kertomus eduskunnalle.

Lisäksi hallintoneuvosto voi ratkaista muitakin hallituksen sille alistamia asioita.

6.2 Hallintoneuvoston päätöksiä

Hallintoneuvosto kokoontui vuoden 2004 aikana 11 kertaa ja kokousasiat valmisteleva hallintoneuvoston työjaosto kokoontui 7 kertaa.

Hallintoneuvosto hyväksyi Yleisradion hallituksen vuosikertomuksen ja antoi varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta 16.3.2004.

Hallintoneuvosto kutsui koolle Yleisradio Oy:n varsinaisen yhtiökokouksen, joka pidettiin 21.4.2004. Yhtiökokous vahvisti Yleisradion tuloslaskelman ja taseen sekä myönsi hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle vastuuvapauden.

Hallintoneuvosto hyväksyi 14.12.2004 Yleisradion budjetin vuodelle 2005. Budjetin loppusumma on määritetty YLEn vuoteen 2008 ulottuvaa rahoitussuunnitelmaa vahvistettaessa. Yhtiön tuloksen on rahoituserien jälkeen oltava tasapainossa vuonna 2008. Tämä edellyttää, että

yhtiön vuosittaiset käyttömenot pidetään vuoden 2001 tasolla. Suurista urheilutapahtumista aiheutuva nettokus-tannusten vaihtelu arvioidaan erikseen.

Hallintoneuvosto nimesi 14.12.2004 Yleisradio Oy:n hallituksen vuodelle 2005.

Kertomusvuoden aikana hallintoneuvosto käsitteli mm. seuraavia asioita:

- Analogisten tv-lähetysten lopettaminen ja siirtyminen digitaaliseen lähetystoimintaan
- Taajuuksien varaaminen neljänteen valtakunnalliseen radiokanavaan
- Tv-maksun tarkistaminen
- YLE 2007 -suunnitteluasiakirja
- Musiikkitalo
- Toimitusjohtajan valinta
- Digita Oy:n osakkeiden loppuerän myynti
- Yleisradion ohjelmien satelliittijakelu

Seuraavassa hallintoneuvoston keskeiset päätökset ja päätösajankohdat:

16.3.: YLE siirtyi kokonaan digitaaliseen tv-toimintaan 31.8.2007, jolloin analogiset lähetykset suljetaan.

Valtioneuvosto oli aiemmin maaliskuussa tehnyt Suomea koskevan periaatepäätöksen siirtymästä ja siihen liittyvistä toimenpiteistä.

15.6.: Neljännen valtakunnallisen suomenkielisen ULA-verkon taajuus selvitys ja hankkeen edellyttämä toiminnallinen valmistelu käynnistetään. Hankkeen resurssoinnista ja aloittamisesta päätetään erikseen. Neljättä radiokanavaa (YleQ) kehitetään nykyajajuudessa ja nykyisillä resursseilla vuosina 2004 ja 2005. Kysymys kanavan valtakunnallisesta kuuluvuudesta ratkaistaan suunnittelukauden 2005–2007 loppupuolella.

15.6.: Tv-maksun korotusesitys tehdään valtioneuvostolle. Esitys noudatti liikenne- ja viestintäministeriön asettaman parlamentaarisen työryhmän ehdotusta, jonka mukaan maksua korotetaan vuoden 2005 alusta alkaen inflaatiota vastaavasti ja lisättyä prosentilla. Prosentin lisäys säilyy, kunnes päällekkäinen analoginen ja digitaalinen toiminta loppuu. Valtioneuvosto antoi 23.6.2004 asetuksen

televisiomaksun 3,9 %:n korotuksesta hallintoneuvoston esityksen mukaisesti 1.1.2005 alkaen.

2.9.: Yhtiön strateginen, kolmivuotiseen suunnitteluun perustuva asiakirja YLE 2007 vahvistetaan. YLE 2007 -asiakirja sisältää ohjelmatoiminnan suunnittelun ja kehittämisen, ohjelmistojen jakelun, henkilöstön ja osaamisen, teknisen kehityksen, investointien, toimintatapojen ja organisaation kehittämisen sekä rahoituksen strategiset peruslinjaukset.

16.11.: Toimitusjohtaja Arne Wessbergin seuraajaksi 1.5.2005 alkaen valitaan oikeustieteen lisensiaatti Mikael Jungner.

16.11.: YLE osallistuu musiikkitalohankkeeseen siten, että yhtiö maksaa osuuden talon käytöstä aiheutuvista kustannuksista alkaen siitä ajankohdasta, jolloin musiikkitalo on YLE:n käytettävissä.

16.11.: Valtuudet YLE:n omistamien Digita Oy:n osakkeiden loppuerän myyntiin myönnetään. YLE on aiemmin vuoden 2003 aikana myynyt 41 % Digita Oy:n osakekannasta. Yhtiön omistuksessa oli edelleen 10 % Digita Oy:n osakekannasta. Loppuerä myydään vuoden 2005 aikana.

30.11.: YLE:n toimintaa laajennetaan käsittämään yhtiön tv-ohjelmien satelliittijakelu kotimaassa. Satelliittijakelun avulla YLE voi täydentää jakeluaan. Digitaaliset satelliittilähetykset käynnistyivät koelähetyksinä vuoden 2004 lopulla ja koelähetysvaihe päättyi 1.9.2005, jolloin myös digitaalisen maanpäällisen verkon laajennuksen kolmas vaihe on valmis.

Lisäksi hallintoneuvosto antoi ensimmäisen kerran eduskunnalle Yleisradio Oy:stä annetun lain 6 §:n 1 momentin 11 kohdan mukaisen kertomuksen yhtiön toiminnasta. Hallintoneuvoston kokouksissa on myös seurattu mm. sähköisen viestinnän markkinatilannetta ja teknologista kehitystä, *Julkisen palvelun televisio- ja radiotoiminta 2010* -työryhmän työskentelyä sekä yhtiön sisäisten rakenteiden ja toimintatapojen uudistamista, osaamisen kehittämistä sekä tasa-arvo ja moninaisuustyötä.

Hallintoneuvoston jäsenet

Hallintoneuvostoon kuuluivat vuoden 2004 aikana:

Kansanedustaja Markku Laukkanen,
 puheenjohtaja 17.11.2004 saakka

Kansanedustaja Mika Lintilä,
 puheenjohtaja 30.11.2004 alkaen

Kansanedustaja Jouni Backman,
 varapuheenjohtaja 27.10.2004 saakka

Kansanedustaja Liisa Jaakonsaari,
 varapuheenjohtaja 30.11.2004 alkaen

Kansanedustaja Mikko Alatalo

Valtiotieteen lisensiaatti Maria Kaisa Aula

Kansanedustaja Jyri Häkämies

Kansanedustaja Toimi Kankaanniemi

Kansanedustaja Marjukka Karttunen

Kansanedustaja Jyrki Katainen

Kansanedustaja Irina Krohn

Kansanedustaja Annika Lapintie

Kansanedustaja Riikka Moilanen-Savolainen

Kansanedustaja Reino Ojala

Kansanedustaja Kalevi Olin

Eduskuntaryhmän pääsihteeri Pekka Perttula
 19.11.2004 alkaen

Filosofian maisteri Mirja Ryyänen

Kansanedustaja Kimmo Sasi

Puoluesihteeri Berth Sundström,

Kansanedustaja Säde Tahvanainen 29.10.2004 alkaen

Kansanedustaja Esko-Juhani Tennilä

Kansanedustaja Marja Tiura

Kansanedustaja Pia Viitanen

Henkilöstön edustajat

Toimittaja Timo-Erkki Heino

Järjestelmävastaava Juhani Mäkelä

Hallintoneuvoston työjaostoon

kuuluivat vuoden 2004 aikana:

Kansanedustaja Markku Laukkanen

Kansanedustaja Jouni Backman

Kansanedustaja Jyri Häkämies

Kansanedustaja Annika Lapintie

Kansanedustaja Irina Krohn

Varajäsenet:

Kansanedustaja Maria Kaisa Aula (Laukkanen)

Kansanedustaja Liisa Jaakonsaari (Backman)

Kansanedustaja Kimmo Sasi (Häkämies)

Kansanedustaja Toimi Kankaanniemi (Lapintie)

Puoluesihteeri Berth Sundström (Krohn)

20.4.2004 alkaen:

Kansanedustaja Markku Laukkanen, pj 17.11. saakka

Kansanedustaja Mika Lintilä, pj 30.11. alkaen

Kansanedustaja Jouni Backman, vara-pj 27.10. saakka

Kansanedustaja Liisa Jaakonsaari, vara-pj 16.11. alkaen

Kansanedustaja Jyrki Häkämies

Kansanedustaja Toimi Kankaanniemi

Puoluesihteeri Berth Sundström

Varajäsenet:

Filosofian maisteri Mirja Ryyänen (Laukkanen)

Kansanedustaja Liisa Jaakonsaari (Backman)

Kansanedustaja Kalevi Olin (Jaakonsaari) 16.11. alkaen

Kansanedustaja Kimmo Sasi (Häkämies)

Kansanedustaja Annika Lapintie (Kankaanniemi)

Kansanedustaja Irina Krohn (Sundström)

Yleisradion hallitukseen kuuluivat vuonna 2004:

Toimitusjohtaja Arne Wessberg

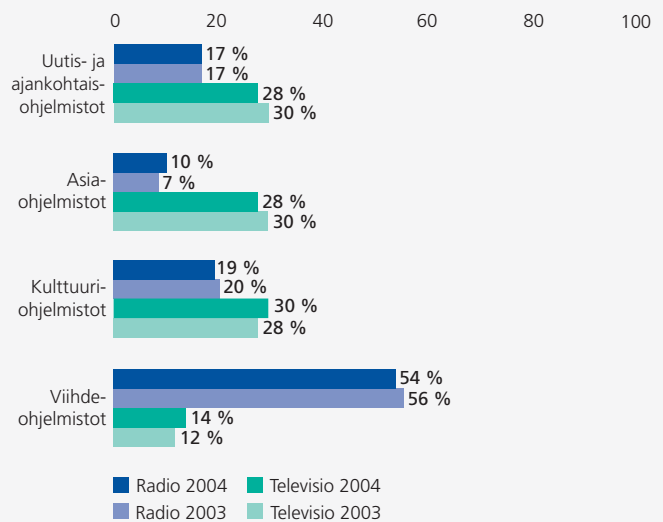
Radiotoiminnan johtaja Seppo Härkönen

Ruotsinkielisen toiminnan johtaja Ann Sandelin

Televisiotoiminnan johtaja Olli-Pekka Heinonen

Toimittaja Raino Hurme

1. Ohjelmistoalueiden osuudet (%) YLEn radion ja tv:n lähetystunneista

Radion tunteihin ja kustannuksiin on laskettu vain valtakunnalliset lähetykset.

Television laskentaperusteita on tarkistettu, vuoden 2003 tiedot on oikaistu vastaavasti.

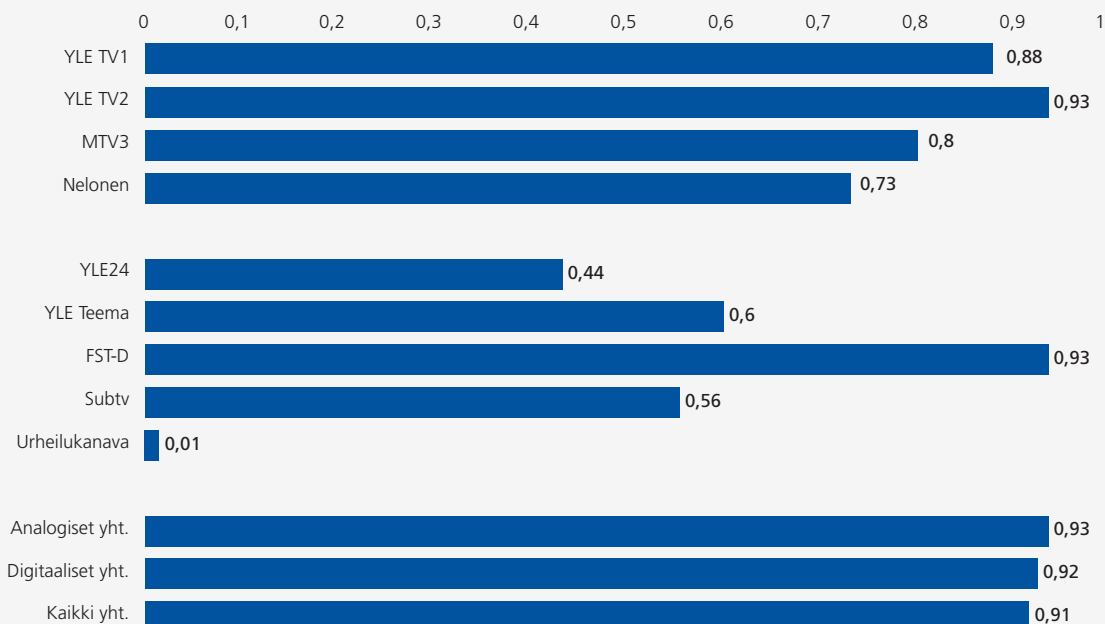
2. Mielipide uutislähteiden luotettavuudesta v. 2004

Keskiarvo 1–5: 1 = erittäin epäluotettava ja 5 = erittäin luotettava
(suluissa arvion antaneiden osuus)

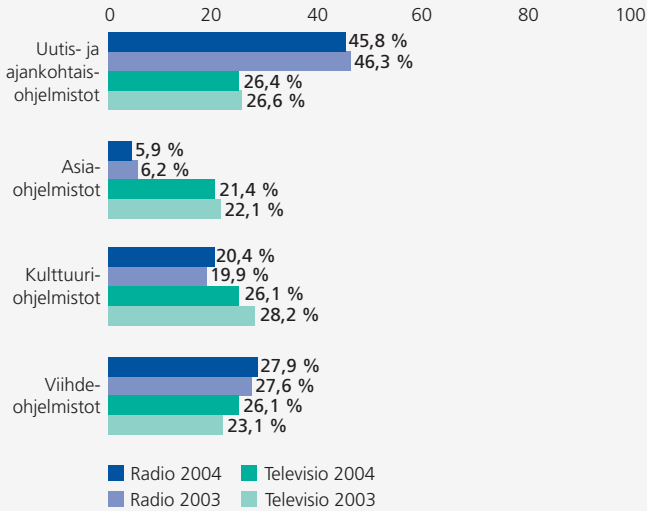
YLEn Tv-uutiset (96 %)	4,58
YLEn Aamu-tv:n uutiset (YLE TV1) (84 %)	4,51
YLEn valtakunnalliset radiouutiset (97 %)	4,48
MTV3:n uutiset (97 %)	4,40
YLEn Teksti-TV:n uutiset (78 %)	4,38
YLEn alueelliset tv-uutiset (YLE TV2, YLE24) (90 %)	4,37
Huomenta Suomen uutiset (MTV3) (85 %)	4,37
Säännöllisimmän luetun sanomalehden uutissivut (94 %)	4,36
YLEn maakunnalliset radiouutiset (92 %)	4,34
YLEn ruotsinkieliset tv-uutiset (TV-Nytt) (52 %)	4,33
MTV3:n teksti-tv:n uutiset (74 %)	4,25
YLEn ruotsinkieliset radiouutiset (48 %)	4,18
Nelosen uutiset (83 %)	4,09
Nelosen teksti-tv:n uutiset (65 %)	4,02
Radio Novan uutiset (74 %)	3,86
Muiden kaupallisten radiokanavien uutiset (74 %)	3,74
Uutiset internetistä (51 %)	3,62
Ilmajakelulehtien uutissivut (Metro, 100 yms) (86 %)	3,28
Uutiset matkapuhelimesta (29 %)	3,20
Iltapäivälehtien uutissivut (Iltta-Sanomat tai Iltalehti) (90 %)	2,63

YLE Yleisötutkimus / TNS Gallup

3. Suomen koko tv-ohjelmiston monipuolisuus eri kanavilla v. 2003 (Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisu 58/2004)

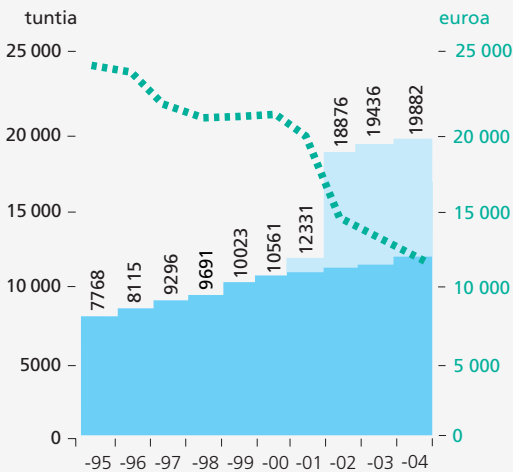

4. Ohjelmistoalueiden osuudet (%) YLEn radion ja tv:n kustannuksista

Radion tunteihin ja kustannuksiin on laskettu vain valtakunnalliset lähetykset.
Televisiion laskentaperusteita on tarkistettu, vuoden 2003 tiedot on oikaistu vastaavasti.

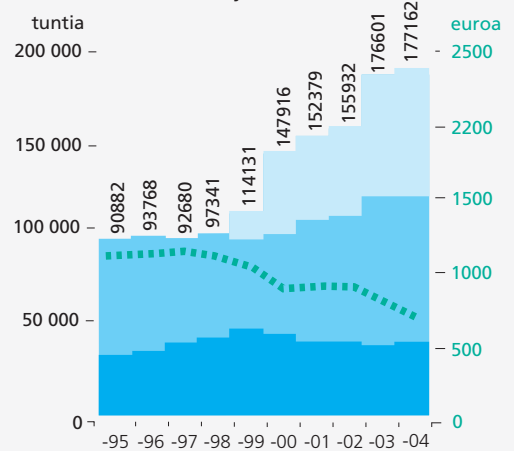
5. YLEn tv-lähetykset ja kustannukset / ohjelmatunti v. 1995-2004

Lisäksi TV Finlandin ulkomaanlähetystuntejä 5625 t/v. 2004 (5027 t/v. 2003)

●●●● euroa / lähetystunti
■ Analogiset lähetykset ■ Digitaaliset lähetykset

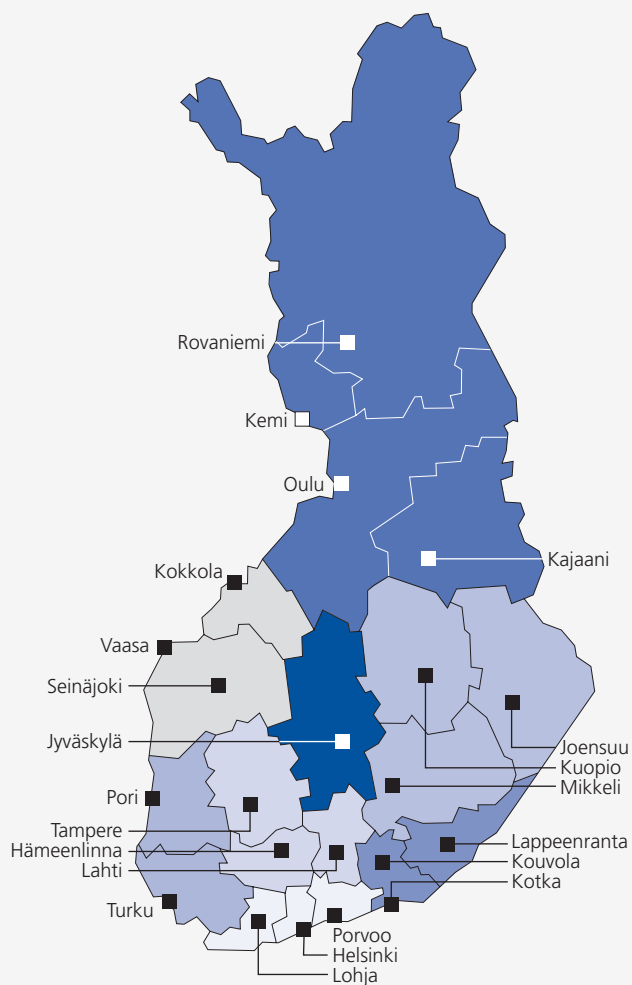
6. YLEn radiolähetykset ja kustannukset / ohjelmatunti v. 1995-2004

Lisäksi radion ulkomaanlähetystuntejä 40 150 t v. 2004 (40 836 t/v.2003)

●●●● euroa / lähetystunti ■ Valtakunnalliset lähetykset ■ Alueelliset lähetykset ■ DAB-lähetykset

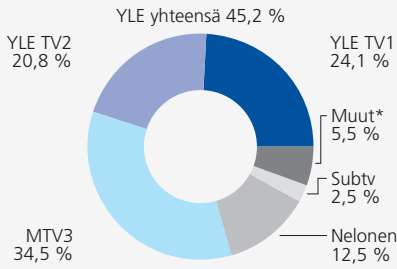
7. Alueellisten tv- uutisten katsominen (%) v. 2004

Vähintään kerran viikossa
katsovien %-osuus

■ Keski-Suomi	63
■ Pohjois-Suomi	59
■ Kaakkois-Suomi	54
■ Lounais-Suomi	53
■ Itä-Suomi	49
■ Häme	48
□ Uusimaa	41
■ Pohjanmaa	Pohjanmaan uutiset aloittivat aineistokeruun jälkeen

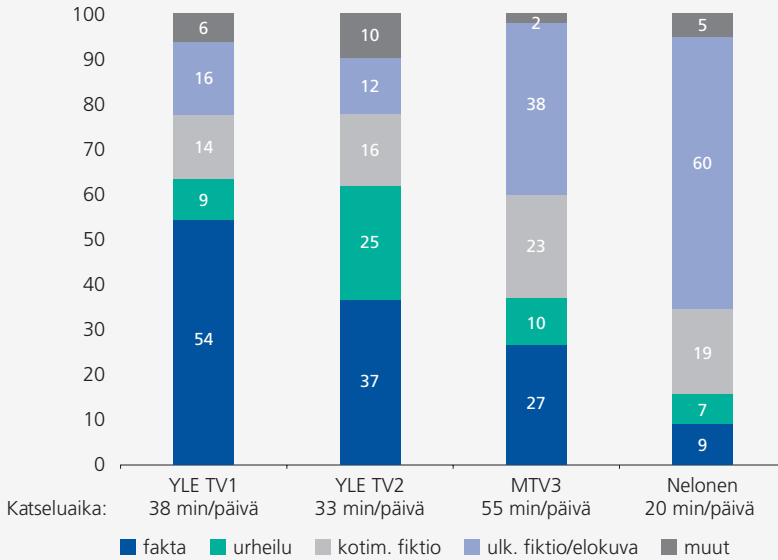
8. Tv-kanavien osuudet päivittäisestä katseluajasta v. 2004 (4+ -väestö)

* Muut sisältää YLE24:n, YLE Teeman ja FST-D:n katselun.

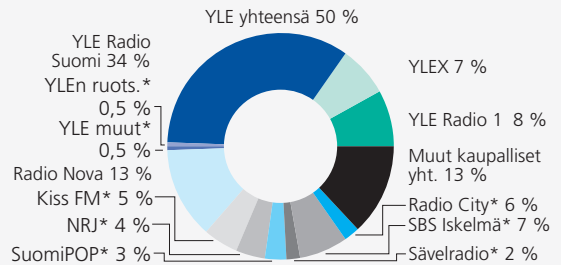
TV-mittaritutkimus: Finnpanel Oy – YLE Yleisötutkimus

9. Ohjelmaluokkien osuudet tv-kanavien katselusta (%) v. 2004 (4+ -väestö)

TV-mittaritutkimus: Finnpanel Oy – YLE Yleisötutkimus

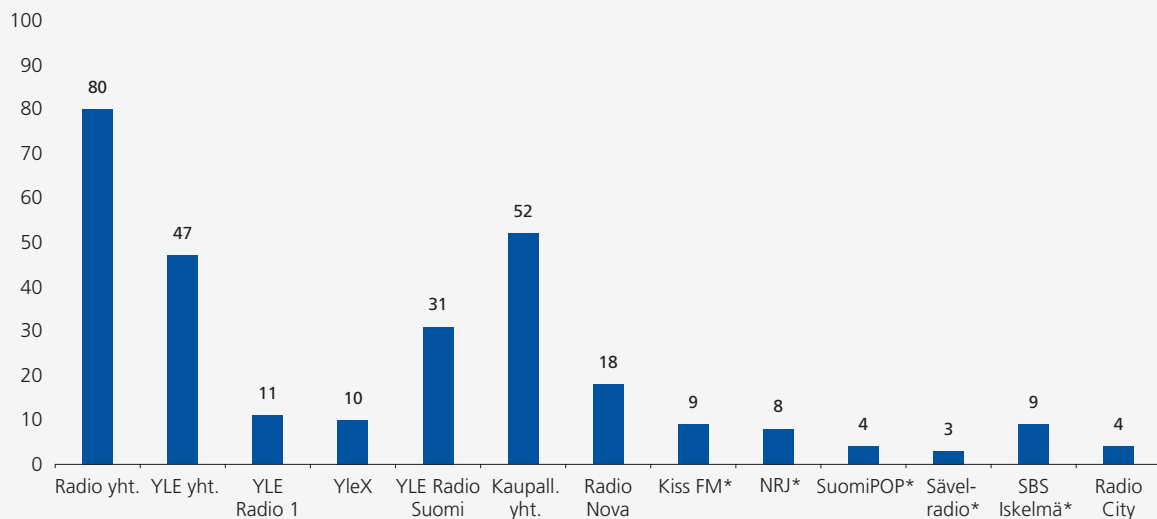
10. Radiokanavien osuudet päivittäisestä kuunteluajasta v. 2004

* kuuluvuusalue ei ole koko Suomi

KRT: Finnpanel Oy – YLE Yleisötutkimus

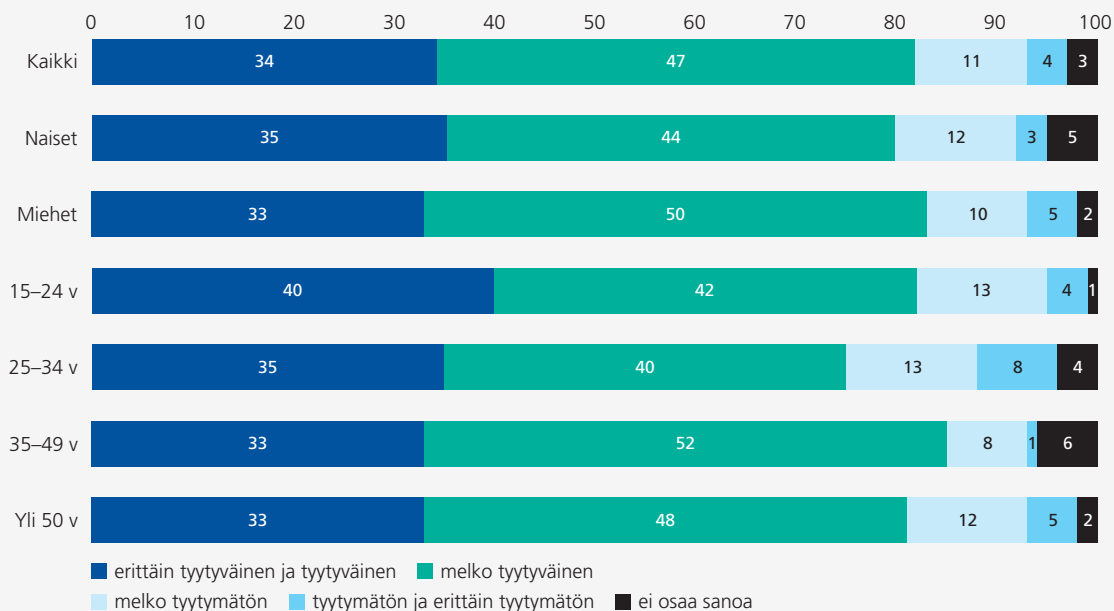
11. Radiokanavien päivittäinen tavoitavuus (%) koko Suomessa v. 2004

* kuuluvuusalue ei ole koko Suomi

KRT: Finnpanel Oy – YLE Yleisötutkimus

12. Tyytyväisyys YLEn radio- ja tv-ohjelmatarjontaan (%) v. 2004

■ erittäin tyytyväinen ja tyytyväinen ■ melko tyytyväinen
 ■ melko tyytymätön ■ tyytymätön ja erittäin tyytymätön ■ ei osaa sanoa

YLE Yleisötutkimus

13. YLEn julkisen palvelun tehtävien tärkeys suomalaisille (%) v. 2004

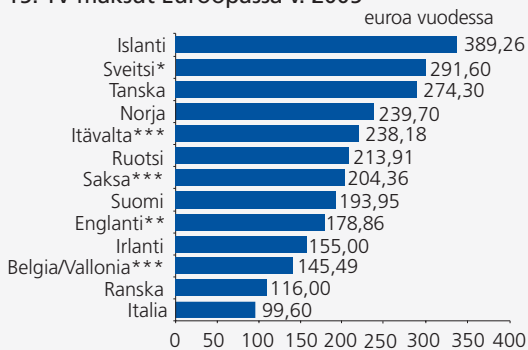
14. Maanpäällisen tv-toiminnan digitalisointi Euroopassa

	Lainsäädäntö	Kevyt aloitus	Täysi aloitus	Analoginen verkko suljetaan
Toimivat verkot				
Iso-Britannia (10/2002 uusi aloitus)	7/1996	9/1998	11/1998	2006–2012
Ruotsi	5/1997	4/1999	9/1999	2008
Espanja (2005 uusi aloitus)	10/1998	5/2000	5/2000	2012
Suomi	5/1996	8/2001	10/2002	2007
Saksa, Berliini	kevät 2002	11/2002	1-3/2003	jatkuu 2010
Hollanti	1999	4/2003	10-12/2003	aloitus 2004
Italia	2001	12/2003	4-6/2004	2006
Tulevat verkot				
Saksa, muut alueet	2002	2004	2004	2010
Ranska	8/2000	3/2005	2006	2010
Sveitsi	2003	2005	2006	2015
Itävalta	2001	2005	2006	2012
Norja	3/2002	2005	2006	2006–2008
Portugali	2000			2010
Tanska	12/2002			2011
Belgia	2002			Flanderit 2005
Irlanti	3/2001			2010

Myös Itä-Euroopan maissa digikehitys on nopeaa.

Lähde: EBU-UER

15. Tv-maksut Euroopassa v. 2005

* Tv- ja radioluvan summa, koska tv-luvan haltijan on hankittava myös radiolupa jos hänellä on radio.

** 1.4.2005 alkaen.

*** Autoradiolupa lisäksi 25,57 euroa. Valuuttakurssit 3.1.2005.

YLEISRADIO OY
00024 Yleisradio
Käyntiosoite: Radiokatu 5, Helsinki
Puhelin: (09) 14801
Faksi: (09) 1480 3215
Internet: www.yle.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@yle.fi

Ulkoasu: Tähtikuviot Oy
Kirjapaino: Edita Prima Oy
Helsinki, maaliskuu 2005

ISSN 1795-0775

YLEISRADIO OY

00024 Yleisradio

Käyntiosoite: Radiokatu 5, Helsinki

Puhelin: (09) 14801

Faksi: (09) 1480 3215

Internet: www.yle.fi

Sähköposti: etunimi.sukunimi@yle.fi

Ulkoasu: Tähtikuviot Oy

Kirjapaino: Edita Prima Oy

Helsinki, maaliskuu 2005

ISSN 1795-0775